

నవతెలంగాణ

సోషప్‌తీ

11 జూలై 2021

భాగీళం జన భారత

సీనిమాటోర్ఫి వట్టనవరణ

భావ ప్రకటనా స్పెష్చను వాలింజడమే

ఈ మధ్య HûqT Pheasant - Tailed Jacana అనే కొత్త పక్కని పరిచయం చేసిన సంగతి తెలిసిందే కదా. దాన్ని మంజీరా డామ్ దగ్గర ఓ చెరువు లో తీశాను. అయితే ఆ రోజు మేం డామ్ దగ్గరకు చేరే సరికే పదకొండు దాటింది. ఎండ బాగా తీవ్రంగా ఉంది. అది ఫోటోలు తీయడానికి ఏమాత్రం అనువైనది కాదు. కానీ, పక్కి కొత్తది గనుక తీసుకొన్నాను. సరే, ఇక్కడ jacana లు ఉన్నాయి కదాని రెచ్చి పోయి మరుసటి రోజు వాతావరణాన్ని గమనించు కోకుండా పొద్దున్నే లేచి ఆ పక్కి నే టార్కెట్ చేసుకొని అదే చెరువు కు చేరుకొన్నాను. పక్కి దర్శనమిచ్చింది, దగ్గరగా కూడా వచ్చింది, కానీ ఏం లాభం ఎండ అనుకొన్నంత సరిగా లేదు. సరిగా ఏమిటి, అసలు ఎండే రాలేదు. అందుకే మరి ఫోటోగ్రఫీ కూడా ఆట్ట అయ్యింది. ఎలా పడితే అలా తీసినా గొప్ప గొప్ప ఫోటోలు వచ్చేటట్లుయే కెమెరా పట్టుకొన్న ప్రతోడూ తోపే అయ్యే వాడు.

ఏదేమైనా సరైన వెలుతురు లేకున్నా, కొన్ని ఫోటోలు పరవాలేదని పించే స్త్రాయిలో ఉన్నవి మీతో పంచుకొంటున్నా. Jacana తో బాటు కొన్ని ఇతర పక్కల్ని కూడా తీశాను గానీ, కలగూరు గంప అన్నట్టు అన్నింటి నీ కలపడం ఎందుకు, ఈ పూటకు వీటిని చూద్దాం,

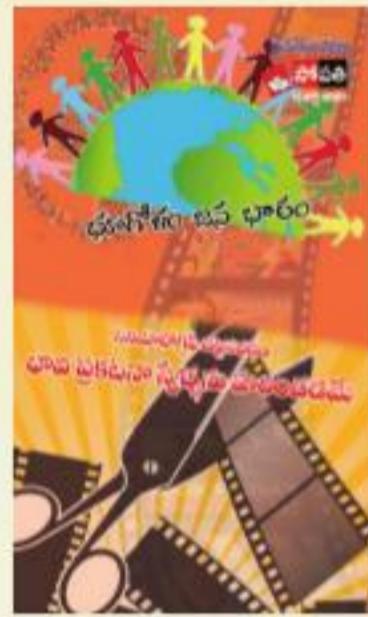
మాయావ్యక్తం

(అనువాదకథ) : మూర్తి

క.ఎ.వి.ఎస్

5

సినిమాటోగ్రఫీ

చట్ట సవరణ

భావ త్రికటన

స్పృష్టిను

హారించడమే

(కవర్సస్టార్) : పాన్సుం

రఖిచంద్ర

8

అతి నమ్మకం (కథ) :

ముఖ్యల జ్యోతి

12

భూగోళం జన భారత

(ప్రత్యేక వ్యాసం) : డా.

జ.విజయ్ కుమార్ జీ

14

నెమతీక

20

అడవి బడ్డల పండుగ సీత్త

(సందర్భం) : ఇస్తావత్త

దేవేందర్

22

పదకేళి

24

సమీక్ష

(రూపకాలంకారం)

25

ఈ వారం కవిత్వం

(నవ్యతూ నడ్డుస్తాం,

ఆకుపచ్చని కలల రాజు)

26

పాటల ముచ్చుట

బోనాలు

అంతరంగరం

బోనాల పండుగొచ్చిందంటే ఊరంతా సందడి సందడిగా మారిపోతుంది. సందడి అంటే మనములు కూడటం, దేవతకు నైవేద్యం పెట్టడం, డప్ప కొట్టడం, పసుపూ కుంకుములు పూదిచ్చి, వేప మండలు కట్టి కడవలను తలపై పెట్టుకుని గుంపులు గుంపులుగా శ్రీలు పురుషులు అమ్మారు ఆలయాలకు వెళ్ళడం, కోడినో, మేకపోతునో ఇచ్చి ప్రాణాలకు రక్షణ కల్పించమని మొక్కడం, వేడుకోవడం, నా చిన్నతనంలో రంగులద్దిన రథాలు కదిలిపోతున్న దృశ్యంలా కనపడేది. పిల్లలుగా మా కన్నులు పండుగ చేసుకునేవి.

బోనాలంటే భోజనం. దేవతకు అన్నం వోండి ఊరేగింపుగా తీసుకెళ్ళి అర్పించడం చేస్తారు. అమ్మ చెప్పేది, ‘ఆషాడంలో వచ్చే ఈ పండుగలప్పడు ఓ కోడిని అమ్మారుకు అర్పిస్తే మన ఆరోగ్యాలు పాడవకుండా కాపాడుతది బిడ్డా’ అని. పండల సంవత్సరాలుగా కొనసాగుతున్న ఆచారమిది. ఈ బోనాల పండుగను ఎక్కువగా పేదలు, మధ్య తరగతి ప్రజలు జరుపుకుంటారు. అగ్రవర్షాలు, ధనిక వర్గాలు జరుపుకోగా నేనయితే చూడలేదు. దేవత అవసరం పేదలకే ఎక్కువ. ఎందుకంటే, కష్టాలు చుట్టుముట్టేది ఎక్కువగా వాళ్ళనే కదా! అనారోగ్యాలు వాళ్ళనే వెంటాడుతాయి. మృత్యువు కబిశించేదీ వారినే.

కష్టాలు, కడగండ్లు, భయాలు మొదలైనప్పటి నుండే దేవతల అవసరం ఆరంభమయిందనేది మనం ఎప్పుడూ చెప్పుకుంటున్న విషయమే. నేనున్నాను, అన్ని చూసుకుంటాను’ అనే ఒక భరోసా మనిషికి ఎంత బలాన్ని ఇస్తుందో, ఎంత శక్తిని నింపుతుందో! అట్లా మనల్ని కాచేవాడు ఒకడున్నాడు. మనం వేడుకోవడమే చేయాలింది అన్న తలంపు అనాదిగా ప్రజల జీవనంలో కొనసాగుతున్నది. ఆ సందర్భానికి కొన్ని పేర్లు పెట్టుకుంటారు. ఆ పేర్లలోనూ ఉన్నత వర్గాల వారు పెట్టుకునేవి, నిమ్మ వర్గాలు ఏర్పాటు చేసుకున్నపి వేరువేరుగా వుంటాయి. ఉన్నత వర్గాల్లో ప్రతాలుంటాయి. పేదవాళ్ళ ఇళ్ళల్లో నోములంటారు. అభిషేకాలు, అర్ఘునలు ఒక వైపు మొక్కులు ముడుపులు మరో వైపు. ‘బోనాలు’ అనే మాట సాధారణ శ్రామిక జనంలోంచి వచ్చిన పదం. సామాన్యులకు బువ్వ చాలా ముఖ్యమైనది. అందుకనే ఆదే పదాన్ని దేవతను కొలిచేందుకూ పెట్టుకున్నారు. జనులు ఏవైతే ఆహంగా వినియోగిస్తారో దేవతకు కూడా అవే పెడతారు.

వర్షాకాలంలో వచ్చే ఈ బోనాల పండుగ సందర్భంగా, ఈ కాలంలో వచ్చే అనేక రకాల వ్యాధులు, ముఖ్యంగా వెనకట కలరా చలిజ్యరాలు విస్తరించేవి. అలాగే వర్షాలు పడి నీరు కలుపితమవటంతో వచ్చే రోగాలు రాకుండా చూడమని వేడుకోవడం చూస్తాము. ప్రౌద్రాబాద్, సికింద్రాబాద్ ప్రాంతంలో బోనాలు పెద్ద యెత్తున జరుపుతారు. ఆ సమయంలో అమ్మారు ‘రంగం’ నిర్వహిస్తారు. పరిపాలనా ఫలాల గురించి భవిష్యవాణి పలుకుతుంది. ఎలా వుంది. ఎలా వుండటం కోండి కూడా. ప్రజలు ఏమేమి ఎదుర్కొనాలి వస్తుందో కూడా హెచ్చరిస్తుంది. నాయకులు ఏం చేయాలో వివరిస్తుంది. ఇదంతా ఒక రకమైన సమీక్షలాంటిది. దేవత పేరుతో జరిగే ఓ వ్యాఖ్యానం.

ఏదివైనా బోనాల పండుగ తెలంగాణలో ప్రజలు సమూహంగా జరుపుకునేది. వారి ఆకాంక్షలు నెరవేరాలని కోరుకోవాలి. పరిపాలకులు సామాన్యుల ఆరోగ్యానికి భరోసానివ్వాలి. వైద్య రంగాన్ని పటిష్ట పరచాలి. కలుపితం కాని మంచినీటిని అందరికీ అందించాలి. ఈ కరోనా కాలాన అందరికీ కడుపు నిండా భోజనం అందాలి.

పచ్చనోట్లు మేసేటి దున్న పోతోయ్

పల్లవి : పచ్చనోట్లు మేసేటి దున్న పోతోయ్
నీ పళ్ళు రాలి పోతాయి ఉన్న చోటే (2)
పళ్ళు రాలితేముంది అయ్య బాబోయ్
పెట్టుడుపళ్ళు కట్టించుకుంట చూడు బాబాయ్(2)

చరణం : టేబుల్ మీద పైశైన్స్ పేరుకున్నవీ
తమ బాధలు తీర్చుమని అరుస్తున్నవీ **హీరడి**
టేబుల్ మీద పైశైన్స్ పేరుకున్నవీ
తమ బాధలు తీర్చుమని అరుస్తున్నవీ

అర్ధీలన్నీ చూడటం మనవల్లకానిది
లంచమెవడు ఇస్తదో ఆ పైలుకదుల్లది
అర్ధీలన్నీ చూడటం మనవల్లకానిది
లంచమెవడు ఇస్తదో ఆ పైలుకదుల్లది

(పచ్చనోట్లు)

చరణం : లోకమంత నీ తీరు చూస్తున్నది
లంచగొండి నువ్వునీ అంటున్నది
కడుపు కాలిందంటే నీపైనపడ్డది
బోమికలల్లో సున్నాన్ని రాలగొడ్డది

బల్లకింద చేయి నాకలవాటైనది
లంచం పుచ్చుకోలేదంటే దురదపెడ్డది
దున్నపోతు మీద వర్షం ఏ పాటిది
మంచి చెప్పబోతే నీ పెడచెవిన పెడ్డి

(పచ్చనోట్లు)

చరణం : పేదలకే బతుకు భారవౌతుంటది
లంచాలు వెండికంచాలు వాళ్ళకేచివి
సర్చారీ నొకరేమో నీకున్నది
సాయం చేసే గుణముంటే మంచిగుంటది

గడ్డి మేసే గుణమెమో నాకున్నది
నా అడుగుఅడుగులో కూడా అడుసున్నది
రొంపిలోన ఈ బతుకే హాయిగున్నది
ఏ గంగకూడా దీనిని కడగకున్నది

(పచ్చనోట్లు)

“దసరాబుల్లోడు” చిత్రంలోని

“పచ్చగడ్డి కోసేటి పడుచుపిల్ల”

పాటకు పేరడి.

రచన: “ఆచార్య ఆత్రేయ”

- డా. బి. బాలకృష్ణ, 9948997983

ఆదిమ స్వరం

అడిగి అడిగి విరిగిపోవడం తెలిసినవాడికి
నదిలో కరిగిపోయి జీవించడమూ ఎరుక

పత్రహరిత చైతన్యమై నిలబడ్డ
గొంతొకటి వేళ్ళ తీగల్ని మీటుతూ
దశాబ్దాలుగా అరణ్యమై నినదిస్తున్నది

బక్కపల్చుని భరోసా
చీకటి తెరమీద ఆశలు అలుకుతున్న అలికిడి
నిరాయుధ యోధత్వం కూడా ఒక వెలుతురైన చోట
కనురెపుల్లాంటి ఆకుల గలగలలు కూడా
స్వేచ్ఛను పులుముకున్నట్టే

గుండెను దీపంలా వెలిగించి
కొండల్ని వెలుతురుమయం చేయడం
అతడికే సాధ్యమయ్యంది

జైల్లో అలిసిన పాదం
ముడుచుకున్న వానపాములా మెనులుతున్న
ఊపిరిమాత్రం ఏ సెలయేటి ఒడ్డున
రేల పాట పాడుతున్న
ఆదివాసీలతో శ్రుతి కలుపుతున్నది
మనసు, మస్తిష్కం రెండు కళ్ళయి
అపనమృక్షాన్ని చదునుచేస్తున్నవి

యవ్వపు తాళ్ళు తెంపుకున్న ముసలి జింకపిల్ల
చూపులకు సంకెళ్ల విషాదం
పార్చికిన్ననో దేశమే వఱకుతున్న సందర్భం

బెయిల్ అంటే ఇప్పుడు
శవం మీద క్షేప తెల్లబట్ట మాత్రమే
(స్థాన స్వామి స్థుతిలో)

- వేముగంటి మురళి, 9676598465

అనువాద కరు

మాయా వృక్షం

ఆ గ్రామంలోని మొహంతి కుటుంబం వారు హేమా హేమీలు, తల్లుకుంటే ఎవరినైనా నానా తిప్పలు పెట్టగలరు. అలాంటి వాళ్ళే నోరు మూసుకుని కూర్చున్నారు. వాళ్ళు మాత్రమేనా, ఊరిలో అందరూ నిశ్శబ్దమై పోయారు. ఇప్పడు అందరి చూపు ఆ ‘పరీదా’ వారి ఇంటి వైపే ఉంది.

అమ్మలక్కల గోష్ఠి జరుగుతోంది. అక్కడ ఉన్న ప్రతి ఒకరు ఏదో చెప్పాలని అనుకుంటున్నారు. తమంటే తాము అన్నట్లుగా పోటీ పడుతున్నారు. ఒకమ్మాయి ఏదో అనబోయింది.

“ఏమిటి... ఏమి చెబుతున్నావు నువు..” ప్రధాన్ కుటుంబం వారి కోడలు రెట్టించి అడిగింది.

జరియామూలం: గౌరహరి దాస్

తెలుగు : మూర్తి కె.వి.వి.ఎస్., 7893541003

“నేను చెప్పానా లేదా..? ఆ పరీదా వారి కోడలికి పెద్ద పెద్ద వాళ్ళతో పరిచయాలు ఉన్నాయని... నా మాట ఎవరూ వినలేదు, ఎంతైనా ఆమె భువనేశ్వర్ అమ్మాయి గదా” బెదరకుండా సమాధానమిచ్చింది ఆ యువతి.

“అలా అని ఎవరూ చెప్పలేదు. ఆవిడకి బాగా తల పొగరు, గర్వం అని మాత్రం అంటారు. నువ్వు మాత్రం ఆమెని తెగ ఆకాశానికట్టేస్తున్నావు... సిగ్గులేకుండా” ఇలాంటప్పుడు తన అభిప్రాయం వ్యక్తపరచక తప్పదన్నట్లు చెప్పింది ఓ ముసలావిడ. అంతనేపూ నిశ్శబ్దంగా ఉన్న ఆమె అలా నోరు తెరిచింది.

“మీ నస అంతా ఆపండి, అసలు పరీదా వారి ఇంటిలో జరిగే తతంగాన్ని ఓ కంట గమనిస్తుండండి. మళ్ళీ ఇలాంటి అవకాశం ఎప్పుడూ రాదు” వాదవివాదాలు ముగుస్తుండగా సలహా ఇచ్చింది ఆ అమ్మాయి.

పతాపూర్ గ్రామంలోని కొసన ఉంటుంది పరీదా కుటుంబం వారి ఇల్లు. సనాతన్ తాత, తండ్రులు కూడా ఆ

ఇంటిలోనే నివసించారు. ఇతని
జీవితం కూడా ఇక్కడే ముగిసిపోయేదే..!
కాని అతని భార్య తులసి అలా జరగనీయ
లేదు. తులసి ఆ ఇంటికి కోడలిగా వచ్చిన నాటి
నుంచే ఆ పాత ఇల్లు అంటే నచ్చేది కాదు. అంతా పూర్వ
కాలపు కట్టుబడి... తనకి అది నచ్చేది కాదు. ఆ తలుపులు,
కిటికీలు ఇంకా ఆ వాతావరణం అంతా ఏదో పాతదనంతో
నిండి ఉంటుంది. భర్త సనాతన్ కూడా భార్య మనసుని అర్థం
చేసుకున్నాడు. ఎంతైనా ఆమె రెవిన్యూ ఇన్స్ట్రిక్షన్ గారి
కూతురాయే.

తులసి పెళ్ళయి ఈ గ్రామం వచ్చినపుడు తనతో పాటు ఎన్నో కొత్త వస్తువులు తీసుకువచ్చింది. ఆ ఫ్యాన్సీ ఐటెంస్‌ని భర్తకి ఇంకా ఇతర బంధువులకి గర్వంగా చూపించింది. చిన్నప్పుడు ఎప్పుడో చూసిన డ్రామాలోని టైలాగులు గుర్తుకు వచ్చాయి సనాతన్ కి..! ఆ మాటనే భార్యతో అన్నాడు ఓ సారి “చెట్టు ఆకాశంని అంటుకోవాలనుకునే ముందు వేళ్ళు భూమిలోకి గట్టిగా స్థిరపరచుకోవాలి” అని..!

బహుశా కొత్తగా పెళ్ళయి వచ్చిన ఏ భార్యతోనూ ఏ భర్తా అలా అని ఉండడు. ఉన్న దానితో సరిపుచ్చకునే మనిషి సనాతన్. తులసి మాత్రం తక్కువదా, సినిమా హీరోయిన్లా మాటకి మాట అంటిస్తుంది.

“అలా అని చెట్టు ఎదగడం మానేస్తే అది ఎప్పటికీ విత్తనంగానే మిగిలిపోతుంది” అని భర్తకి ప్రత్యుత్తరమిచ్చేది తులని.

తన భార్య మాటల్లోని తెలివిని చూసి గర్వంగా
అనిపించింది సనాతన్కి..! నాకు ఒక మంత్రిలా, సలహ
దారిణిలా పనికి వస్తుందిలే అనుకున్నాడు.

ఆ తర్వాత కొన్ని ఏళ్లు గడిచిపోయాయి. సనాతన్ ఆ ఇల్లు వదిలి ఊరికి కొద్దిగా దూరంగా ఉన్న స్థలంలో కొత్త ఇల్లు నిర్మించుకొని అక్కడికి తరలిపోయాడు. నిజానికి ఆ స్థలంలో సనాతన్ సోదరులు రైన్స్‌మిల్ కడదామని అనుకున్నారు. మార్కెట్‌కి దగ్గరగా ఉంటుందని వారి భావన. కాని సనాతన్ తన భార్య కోరిక మేరకు అక్కడ ఇల్లు కట్టాడు. మిగతా అయిన వాళ్లకంటే తనకి భార్య మాటే ఎక్కువ.

సనాతన్ ఇల్ల కట్టుకున్నప్పుడు అక్కడ చాలా ప్రదేశం ఖాళీగా ఉండేది. ఆ తర్వాత కొద్ది రోజుల్లోనే ఆ ఏరియా అంతా బాగా ఇశ్చ వచ్చేశాయి. రద్దీ పెరిగిపోయింది. సనాతన్ వాళ్ళ ఇంటి పెరట్లో పొడవైన కొబ్బరి చెట్లు చాలా ఉన్నాయి. దగ్గరి లోనే ఓ చెరువు కూడా ఉంది. ఇంటి ముందు భాగం లో ఒక బావి, దాని పక్కనే తులసి చెట్టు గద్దె ఉంటుంది.

సనాతన్ ఇంటిముందు జరుగుతున్న కోలాహలంని గమనించి చుట్టుపక్కల అమ్మలక్కలు ఏమి జరగబోతుందా అని ఓ కన్న వేశారు. ఉన్నట్టుండి మంత్రి గారి కాన్యాయ్ కారు కీచుమనే శబ్దంతో సనాతన్ ఇంటి ముందు ఆగింది. మందస్తు సమాచారం ఎవరికీ ఉన్నట్లు లేదు. సనాతన్ వాళ్ళ కుటుంబంకి మంత్రి గారు ఎంత కోజ్ అనేది చుట్టుపక్కల వారికి తెలుసు. తులసి ఎప్పుడైనా కబుర్లు చెప్పేట ప్పుడు ఇలాంటి గొప్ప విషయాలే చెబుతుంది. మంత్రి గారిని సాదరంగా

ఇప్పుడు చూస్తే ఏకంగా ఇలా మంత్రిగారే ఇంటికి రావడం తో అందరి
అభిప్రాయం మారిపోయింది. కళ్ళంత చేసుకుని చూడనాగారు.
అయ్యా...ఇన్ని రీజులు తులసిని మనం చిన్న చూపు చూశామే
అని పశ్చాత్తాప పడ్డారు. మంత్రి గారు తమ గ్రామానికి
రావడం అంటే మామూలు సంగతి కాదు. ఏది
ఎమైనా ఈ క్రెడిట్ తులసిదే..! మంత్రి గారు
తలుచుకుంటే ఊరలో యువతకి
ఉద్యోగాలు రావచ్చు, రీడ్ము లిఫేర్లు

ఆహ్వానించడానిక
సనాతన్ ఇంటి
బయటకి వచ్చాడు. మంత్రి
గారికి, ఆయనతో వచ్చిన
బృందానికి అందరకీ కొబ్బరికాయలు
దింపి కొట్టించారు. పోలీస్ గార్డ్స్ కి, డైవర్కి,
ప్రైవేట్ సెక్రెటరీకి అందరకి..!

జరగవచ్చ. రామంలో
బంగారు పంటలు పండే
అవకాశముంది.

మంత్రిగారు ఇంటిలోకి రావడంతో తులని,
సనాతన్ దంపతుల ఆనందానికి హద్దు లేకుండా
పోయింది. అప్పుడప్పుడు తులని తమ గొప్పల్ని అమ్మలక్కులకి
వివరించేది, ఫలానా మినిష్టర్ తమ బంధువులని, పోలీస్ డిజిపి
తమ ఇంటికి వస్తూరని, ఫలాన కలెక్టర్ గారి భార్య తమ ఫస్ట్
కజిన్ అని అలా చెబుతుండేది. మొదట్లో ఎవరూ ఆ మాటల్ని
సీరియస్‌గా తీసుకునేవాళ్ళు కాదు. ఈ బడాయిలకేమిలే
అనుకునేవాళ్ళు. అంతదాకా ఎందుకు తులని భర్త సనాతన్
కూడా అంతగా పట్టించుకునేవాడు కాదు.

ఇప్పుడు చూస్తే ఏకంగా ఇలా మంత్రిగారే ఇంటికి రావడం తో అందరి అభిప్రాయం మారిపోయింది. కళ్ళింత చేసుకుని చూడసాగారు. అయ్యా...ఇన్ని రోజులు తులసిని మనం చిన్న చూపు చూశామే అని పశ్చాత్తాప పడ్డారు. మంత్రి గారు తమ గ్రామానికి రావడం అంటే మామూలు సంగతి కాదు. ఏది ఏమైనా ఈ క్రెడిట్ తులసిదే..! మంత్రి గారు తలుచుకుంటే ఉండి యువతకి ఉద్యోగాలు రావచ్చు, రోడ్లు రిపేర్లు జరగవచ్చు. గ్రామంలో బంగారు పంటలు పండే అవకాశముంది.

సనాతన్ ఇంట్లో చాలా జరిగిపోతున్నాయి. మంత్రి గారు ఏం చెప్పబోతున్న తులని సుతారంగా వారిస్తూ ఏదో తినేదానికి ఇస్తోంది. అంతలోనే జీవు ట్రైవ్ చేసుకుంటూ ఓ లావుపాటి వ్యక్తి వచ్చాడు, సార్ మనం ఇక కదులుదాం అన్నట్లు మర్యాద పూర్వకంగా సైగ చేశాడు. పటాలం మొత్తం కదిలింది.

మంత్రి గారు తులసికి, సనాతన్ కి ఇంకా దాపునే ఉన్న అందరకీ నమస్కరించి వెళ్లి కారులో కిటికీ పక్క కూర్చున్నాడు. దుమ్మురేపుకుంటూ కారు పరుగుతీసింది. ఆ తర్వాత నుంచి తులసి గ్రామంలో ప్రధానమైన వ్యక్తిగా మారిపోయింది. సమస్యలు చెప్పుకోవడానికి, చిన్న చిన్న ఫేవర్లు అడగడానికి ఆమెని కలిసేవారు. వచ్చిన వాళ్ళకి కుర్చీలు వేద్దామని సనాతన్ మొదట్లో ప్రయత్నించేవాడు. కాని సరిపోయేవి కావు. దానితో ఆ ప్రయత్నం విరమించుకున్నాడు. వచ్చే జనాలు కూడా కుర్చీ కోసం కాకుండా తులసిని కలిస్తే చాలు అన్నట్లు వచ్చేవారు.

ఆమె చాలా బిజీగా ఉన్నట్లు అటూ ఇటూ తిరుగుతుండేది. “ఏమైనా ఉంటే తర్వాత మాటలాడుతా, ముందు మీ సమస్యల్ని ఓ అప్పికేషన్లో రాసివ్యండి” అని వచ్చిన వాళ్ళకి చెప్పేది. మొత్తం పతాపూర్ గ్రామంలో మంత్రిగారి పర్యటన ఓ పెద్ద టాపిక్ గా మారిపోయింది. తులసి కుటుంబానికి ఆయనతో అంత అనుబంధం ఉన్నట్లు అంతదాకా ఎవరికీ తెలియదు. మంత్రి గారు వచ్చే విషయం ఒక్క సర్వంచ్ కే తెలుసు. ఆ ఊరి సబ్ ఇన్సెప్టర్ కి గాని, చిన్న స్కూల్ హెడ్ ఐష్టాఫర్ కి గాని ఎవరికీ తెలియదు. చండబాలి గ్రామంలోని ఆసుపత్రిని ఓ పెన్ చేయడానికి వస్తున్నట్లు తెలుసు గాని సనాతన్ కుటుంబం నందర్శించడం అనేది ఎవరూ ఊహించలేదు.

మంత్రి గారు తమ ఇంటిలో గడిపిన పదినిమిషాలు తన జీవితంలో మరపురాని క్షణాలుగా మిగిలిపోయాయి సనాతన్ కి..! తను చదువు అయిపోయిన తర్వాత ఉద్యోగం కోసం ఎంతో ప్రయత్నించి చివరకి స్వగ్రామం చేరుకున్నాడు. నిరాశ తో మిగిలిన అతనికి ఇక మీదట భవిష్యత్ దివ్యంగా కనిపించసాగింది.

మినిష్టర్ గారి దయ ఉంటే చాలు తన జీవితం లోని కలలన్న తీరిపోతాయి. కటక్లో గాని, భువనేశ్వర్ లో గాని పెద్ద ఇల్లు కొనాలనేది తనకి

ఒకరోజు

స్థానికంగా ఉండే యూత్ క్లబ్

సెక్రెటరి మాత్రం “సార్, టాక్సీలో భువనేశ్వర్ వెళ్ళి మినిష్టర్ గార్చి కలుద్దాం రండి” అన్నాడు. వాళ్ళు త్వరలో తమ అసోషియేషన్ వార్ల్ కోసం జరపబోతున్నారు.

ఆ కార్యక్రమానికి మినిష్టర్ని ముఖ్య అతిథిగా పిలుద్దామని సెక్రెటరి ఆలోచన. అయితే తులసి మాత్రం వేరే పని ఉండని ఆ జర్మనీ తప్పించుకుంది. “మేడం మీరు కూడా ఆ ఫంక్షన్ కి ఓ అతిథి గా రావాలి సుమా” కలగా ఉండేది.

ఒక చక్కని కారు కొని నగరం అంతా తిరిగి పోర్ట్ కోలో దాన్ని పెట్టి చూసుకోవాలనేది కూడా తన ఇంకో కల. అంతేకాదు, వాళ్ళ అబ్బాయి మంచి స్కూల్ లో చదవాలని, ఇంట్లో అన్ని రకాల గాడ్డటలు ఉండాలని, అప్పుడప్పుడు పతాపూర్ వచ్చి తన సంపద ప్రదర్శించాలని... ఇలా ఎన్నో కలలు ఉన్నాయి.

ఆ కలలు ఇప్పటిదాకా ఫలించలేదు, పుచ్చిపోయిన విత్తనాల్లగా మొలకెత్తలేదు. తులసి పెరట్లోనే ఉంది. వచ్చిన ప్రతి ఒక్కరు తులసిని అడగటమే మంత్రి గారు మీకు ఏమవుతారని..! ఆ ప్రశలన్నటిని విని ఆమె నవ్వి ఊరుకునేది. వీటన్నిటికీ సమాధానాలిచ్చే తీరిక లేదన్నట్లు మెలిగేది. కొన్నిరోజుల పాటు మంత్రి గారి పర్యటన వార్త ఆ ప్రాంతంలో

ప్రముఖంగా నిలిచింది.

పోనుపోను సనాతన్ ఇంటికి వచ్చే జనాలు పెరిగిపోయారు. అది తను ఊహించని విషయం. ముందు ఏదో ఉత్సాహంగా వచ్చినా తర్వాత జనాలు ఏదో పని పెట్టుకొని వచ్చేవారు. ఫలానా సమస్య తీర్పుమని అడిగే వారు. తులసిని గాని, సనాతన్నని గాని ప్రైవేట్ గా కలిసి చెప్పేవారు. వచ్చే వాళ్ళ కూడా ఒట్టి చేతులతో రాకుండా వాళ్ళ అబ్బాయికి ఏవో గిష్టులు తీసుకొచ్చేవారు. తల్లిదండ్రులకి మల్లే పేరు తెచ్చుకుంటాడని ఆ కుర్రాడిని ముద్దు చేసేవారు. సనాతన్ ఇబ్బందిగా మొహం పెడితే తులసి అదేం పట్టించుకోవద్దు అన్నట్లు సైగ చేసేది.

వారాంతం వచ్చేసరికి వాళ్ళ ఇంటిముందు కార్పు, జీపులు ఆగి ఉండేవి. డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, కాంట్రాక్టర్లు ఇంకా ఇతర అధికారులు కలవడానికి వచ్చేవారు. వెళ్ళేప్పుడు కవర్లలో డబ్బులు పెట్టి ఇచ్చి వెళ్ళేవారు. సనాతన్కి ఇచ్చేవారు. మొదట్లో కవర్లు సనాతన్ తీసుకోవడానికి వెనకాడితే తులసి వచ్చి వాటిని గభాలున లాక్కునేది. మేడం మీకు ఏది అవసరం పడినా నాకు చెప్పండి అనేవాళ్ళు వాళ్ళంతా..! అంత మొత్తంలో డబ్బుల్ని సనాతన్ ఎప్పుడూ చూసి ఉండలేదు. ఇది చూసి తులసి అనేది “ఎవరైనా అడిగితే లాటరీ లో వచ్చాయని చెప్పండి” అని..!

ఇప్పుడి సనాతన్కి ఇంకో దురద పెరిగింది. తులసి మాదిరిగా తాను కూడా జనాలకి హోల్పు చేయాలని..! ఈ విషయంలో తులసి పెద్దగా ఆస్తి చూపలేదు. అవసరమై సప్పుడు మంత్రి గారి దగ్గరకి నేనే పంపిస్తా తొందర పడవద్దు అనేది. తులసి పాపులారిటీ రోజురోజుకీ పెరిగిపో సాగింది. ఆవిడ ప్రస్తుతం ఎకంగా మంత్రిగారికి క్లోజ్ గదా..! సనాతన్ అంటే ఊరిలో చాలామందికి అసూయ పెరిగింది. దానితో బాటు భయం కూడా..! తను రేషన్ షాప్కి వెళితే గోవింద కూడా మిగతా కష్టమర్లని ఆపుజేసి మరీ తనకి సామాన్లు ఇస్తున్నాడు. సబ్ ఇన్సెప్టర్ కూడా సెల్యూట్ చేస్తున్నాడు. అంతేకాదు తినడానికి ఏదో ఒకటి ఆఫర్ చేస్తున్నాడు.

ఆ గ్రామంలోని పారశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు, సనాతన్ తో దేశభవిష్యత్ గూర్చి చర్చిస్తూ ఎంతో అనందించే వాడు. సర్వంచ్ కూడా సనాతన్నని రోజు విడిచి రోజు కలుస్తూ తన గురించి మేడంకి చెప్పండంటూ రిక్వెస్ట్ చేసేవాడు. ఆ బ్లూక్ లోని అధికారులు, గ్రామ సెక్రెటరి ఎప్పుడూ సనాతన్ తో మాటల్లాడే అవకాశం వదులుకునేవాళ్ళు కాదు. తులసి భర్త ని భువనేశ్వర్ పంపించేది కాదు, అది ఆమెకి ఇష్టం ఉండేది కాదు. అయితే ఒకరోజు స్థానికంగా ఉండే యూత్ క్లబ్ సెక్రెటరి మాత్రం “సార్, టాక్సీలో భువనేశ్వర్ వెళ్ళి మినిష్టర్ గార్చి కలుద్దాం రండి” అన్నాడు. వాళ్ళు త్వరలో తమ అసోషియేషన్ వార్ల్ కోసం జరపబోతున్నారు. ఆ కార్యక్రమానికి మినిష్టర్ని ముఖ్య అతిథిగా పిలుద్దామని సెక్రెటరి

తరువాయి 23లో...

కవర్ స్టోర్

సినిమాటోగ్రఫీ చట్ట సవరణ

భావప్రకటన స్వేచ్ఛను మరింతడయే

సృజనను కూడా నియంత్రించాలనే
అలోచన, ప్రశ్నలు తలెత్తుకుండా చేసే యోచన,
సత్యం ఎక్కడ చిత్రించబడుతుందోనన్న
అందోళన, వాస్తవాలు ఎరుక పడతాయనే
భయం, చైతన్యం పెరుగుతుందనే వసుకు
కళలకు హద్దులు గీస్తాంధి. స్వేచ్ఛలోనే సృజన
రెక్కలు విష్టుతోంది. అలాంటి కళా సృజనను
నియంత్రించే ప్రయత్నానికి తెర లేపింది
ప్రభుత్వం. ఇది ముమ్మటికీ భావ ప్రకటనా
స్వేచ్ఛను నిరోధిస్తాంది. దీన్ని వ్యతిరేకించాలిన
అవసరం వుంది.

సమాచార, ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ కొత్తగా తీసుకొచ్చిన

-పాశుం రవిచంద్ర, 9440077499

సీనియర్ జర్నలిస్ట్, సినీ విమర్శకులు

సినిమాటోగ్రఫీ సవరణ చట్టం 2021
ముసాయిదా సృజనాత్మకతను, ప్రతిభను
అణచివేసే విధంగా వుంది. ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర
మోదీ నేతృత్వంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన ఈ చట్ట
సవరణతో సినిమా వాళ్ళ భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛను హరించి
వేయడమే కాకుండా వాళ్ళ గొంతు నొక్కడమే అవుతుంది.

సినిమాటోగ్రఫీ చట్టం 1952యూక్స్‌పై కేంద్ర ప్రభుత్వం
సవరణలు తీసుకురాబోతోంది. దీంతో సినిమాలపై కత్తెర
పెత్తనం కేంద్రం దగ్గర కూడా ఉండనుంది. 1952లో చేసిన
సినిమాటోగ్రఫీ చట్టాన్ని సవరించాలని నిర్లయించిన కేంద్ర
ప్రభుత్వం ఇందుకు 2013లో జస్టిస్ ముఖల్ ముగ్గల్
నేతృత్వంలో కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. 2016లో శ్యామ్
బెనగల్ నేతృత్వంలో మరో కమిటీని నియమించి సినిమా
ప్రదర్శనలకు అవసరమైన డ్రుపీకరణపై అధ్యయనం
చేయాల్సిందిగా సూచించగా, ఈ రెండు కమిటీలు తమ
నివేదికను కేంద్ర సమాచార మంత్రిత్వ శాఖకు సమర్పించాయి.

ఈ
కమిటీల నివేదికలను
పరిశీలించిన కేంద్రం సినిమాటోగ్రాఫీ చట్టం 2021
ముసాయిదా బిల్లును రూపొందించింది.

ముసాయిదా బిల్లులో రూపొందించిన అంశాలు

1. సవరణల ప్రతిపాదనలపై జులై 2వరకు అభిప్రాయాలను తెలపాలని కోరుతూ జూన్ 18న కేంద్ర సమాచార, ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ ప్రకటన ఇచ్చింది. చట్టంలో సవరించాలని భావిస్తున్న ప్రతిపాదనలు అందులో వివరించింది. జారీ చేసిన ధ్రువపత్రాలను పునఃపరిశీలించాలని కేంద్రించి చలన చిత్ర ధ్రువీకరణ సంస్థ షైర్స్‌ను ఆదేశించే అధికారం కేంద్రానికి ఉండేలా చట్టాలను సవరిస్తామని ప్రతిపాదించింది. సినిమా ప్రదర్శనలకు జారీ చేసే యు, ఏ, యుఏ, ఎస్ సర్టిఫికెట్లతో పాటు యూఎస్ సర్టిఫికెట్కు అదనంగా మరిన్ని మార్పులను ప్రతిపాదించింది.

2. యూఎస్ సర్టిఫికెట్ 1983లో చేసిన సవరణలకు అనుగుణంగా ఉంది. అప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకు ఎలాంటి మార్పులు చేయలేదు. తల్లిదండ్రుల అనుమతితో 12 ఏళ్ల లోపు వారు సినిమా చూసే అవకాశం ఆ సర్టిఫికెట్ ఇస్తుంది. అయితే దీనికి మార్పులు చేసి 7 ఏళ్ల, 13 ఏళ్ల, 16 ఏళ్ల పైబడిన వారు చూసేలా.. మూడు విభాగాలుగా విభజించింది కొత్త సవరణ.

3. సర్టిఫికెషన్ కాలపరిమితి 10 ఏళ్ల చెల్లుబాటు ఉండగా. ఉత్తర్వుల ద్వారా ఆ కాలపరిమితిని రద్దు చేశారు. దానికి అవసరమైన చట్ట సవరణలను చేయనున్నట్లు తెలిపింది.

4. షైర్స్ వల్ల సినీపరిశ్రమ తీవ్రంగా నష్టపోతున్న నేపథ్యంలో దీనికి అడ్డకట్ట వేయడానికి ఇప్పటి వరకు సరైన చట్టం లేదని గ్రహించారు. సినిమా షైర్స్ కి పాల్పడితే కనిప్పంగా 3 నెలలు, గరిష్ఠంగా 3 ఏళ్ల జైలుశిక్షణోపాటు రూ.3 లక్షల జరిమానా విధించనున్నారు. సినిమా నిర్మాణ వ్యయంలో 5 శాతం డబ్బును జరిమానాగా చెల్లించాలిగా ఉంటుంది.

గత జూన్ నెల 18వ తేదీన సినిమాటోగ్రాఫీ 2021 చట్టానికి సవరణలు ప్రతిపాదించిన కేంద్రం, 1952 నాటి చట్టానికి మార్పులు చేసి తోలుత గత యేడాది ఫిబ్రవరి 12వ తేదీన రాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టింది. ఆ తర్వాత గతనెలలో

సవరణలపై అభిప్రాయాలు కోరుతూ నోటిఫికేషన్

సినిమాటోగ్రాఫీ చట్టం, 1952 యూక్టిలో ఈ ప్రతిపాదిత సవరణలపై అభిప్రాయాలు కోరుతూ సమాచార, ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ గత నెలలో ఒక నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. సినిమాలను వర్గీకరించే విధానంలో అనేక సవరణలు సూచించిన, ముఖ్యంగా మూడు సవరణలు ఆక్షేపణీయంగా ఉండడం సినిమా వాళ్ళ వ్యతిరేకతకి కారణమయ్యాంది. మొదట, ప్రతిపాదిత సవరణలు భారతదేశంలోని చిత్రాలపై కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మరింత నియంత్రణను ఇవ్వనున్నాయి. ఇది సృజనాత్మక స్వేచ్ఛకు ముప్పు కలిగిన్నాంది. రెండవది, సెంట్రల్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఫిల్మ్ సర్టిఫికేషన్ (సిబిఎఫ్) కోసం ఒక బలమైన యంత్రాంగాన్ని కలిగి ఉన్నటువంటి సెన్సార్ బోర్డ్ సెన్సార్ చేసి సర్టిఫికెట్ మంజూరు చేసిన తర్వాత కేంద్రం మళ్ళీ సెన్సార్ చేయాలని కోరే అవకాశం ఉంది. అంటే, ఇంతకాలం స్వతంత్రంగా వ్యవహారిస్తూ వచ్చిన సెన్సార్ బోర్డు కంటే కేంద్రానికి పూర్తి అధికారం ఉంటుంది. ఇదిలాపుంటే, భారతదేశంలో సెన్సార్ ప్రక్రియ ఇతర దేశాల కంటే చాలా కరినమైనది అని శ్యామ్ బెనెగల్ కమిటీ ఆఫ్ ఎక్స్పర్ట్ 2016 నివేదిక ప్రకారం. సిబిఎఫ్ సాత్రాను ఫిల్మ్ వర్గీకరణకు పరిమితం చేయాలని, ఇది సెన్సార్ బోర్డుగా పనిచేయకూడదని కూడా సిఫారసు కూడా చేసింది. ఇక మూడవది, ప్రభుత్వం చట్ట సవరణకు సంప్రదింపులు జరపడం కోసం తగిన సమయాన్ని ఇవ్వకపోవడంతో పాటు ప్రతిపాదిత మార్పులు సిబిఎఫ్ సంస్కరణలపై నిపుణుల రెండు కమిటీల నివేదికల సూచనలను విస్తరించి, నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిన 14 రోజుల్లోగా ఐ అండ బి మంత్రిత్వ శాఖ అభిప్రాయాలను, సూచనలను కోరడం విమర్శలకు దారిటీసింది.

లోకసభ ఆమోదించగా, రాష్ట్రపతి సంతకంతో ఈ బిల్లు

చట్టంగా రూపొందింది. ఈ చట్టంలో కొత్తగా చేసిన సవరణల ప్రకారం, ఒక చిత్రానికి కేంద్ర సెన్సార్ బోర్డు సెన్సార్ చేసి సర్టిఫికెట్ మంజూరు చేసిన తర్వాత కేంద్రం మళ్ళీ సెన్సార్ చేయాలని కోరే అవకాశం ఉంది. అంటే, ఇంతకాలం స్వీతంత్రంగా వ్యవహారిస్తూ వచ్చిన సెన్సార్ బోర్డు కంటే కేంద్రానికి పూర్తి అధికారం ఉంటుంది. అదేసమయంలో ఒక చిత్రంలోని సన్నిఖేశాలు లేదా కథని కావీ కొట్టినట్టుయితే జైలు శిక్షతో పాటు అపరాధం విధించవచ్చు. ఇలాంటి అనేక నిబంధనలు ఈ కొత్త చట్టంతో అమల్లోకి వచ్చాయి.

వార్కస్టాటంత్రాన్ని పాలించేలా

సినిమాటోగ్రాఫ్ చట్టానికి తాజా సవరణ తన రాజకీయ ప్రయోజనాలకు హానికరమని భావించే సినిమాలను అణిచి వేసేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారాన్ని ఇస్తుంది. మరీ ముఖ్యంగా, ఈ జోక్కాలు భారతదేశంలో మూవీ మేకింగ్‌కు ఆర్థికంగా ప్రత్యక్షంగా హని కలిగిస్తాయి ఎందుకంటే సినిమా ఆదాయాలు ధియేట్రికల్ విడుదలలపై ఎక్కువగా ఆధారపడి ఉంటాయి. ఒక సినిమా ధియేటర్లలో విడుదలైన తర్వాతే ఆ విత్త నిర్మాత కు ఎందిని కొత్త చట్టం ఉంది.

ఈ

కొత్త చట్టం ప్రకారం ఒక సినిమాకు కేంద్ర సెన్సార్ బోర్డు సెన్సార్ చేసి సర్టిఫికెట్ జారీ చేసిన తర్వాత ఎవరైనా ఈ సినిమాపై ఫిర్యాదు చేస్తే.. కేంద్రం మళ్ళీ సెన్సార్ చేయమని కోరవచ్చు. దీంతో ఇప్పటి వరకు స్వీతంత్ర్య వ్యవస్థగా ఉన్న సెన్సార్ బోర్డు పై ఇక కేంద్ర ప్రభుత్వం పెత్తనం పెరుగుతోందనే ఆరోపణలున్నాయి. అంతేకాదు ఒక సినిమాలోని సన్నిఖేశాలు లేదా కథని కావీ కొట్టినట్టు తేలితే.. **మాలన సెన్సార్ బోర్డు నిబంధనలు జైలు శిక్షతో పాటు**

అపరాధం విధించవచ్చు. ఇలాంటి నిబంధనలు ఈ కొత్త చట్టంతో అమల్లోకి వచ్చాయి. సినిమా సెన్సార్ సర్టిఫికెట్ జారీలో సవరణలు చేయాలని భావించిన కేంద్రం ఆదిశగా సన్నాహాలు మొదలుపెట్టింది. అవసరమైతే సినిమా సెన్సార్ సర్టిఫికెట్ పున: పరిశీలన కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధినంలో ఉండేలా చట్ట సవరణ చేస్తూ బిల్లును రూపొందించింది. దీంతో కేంద్ర నిర్ణయం పట్ల యావత్ సినిపరిశ్రమ నుంచి అభ్యంతరాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

పెట్టుబడికి రాబడి లభిస్తుంది. సినిమా విడుదలలో ఆలస్యం అవ్వడం వల్ల నిర్మాతకు గణనీయమైన నష్టం జరుగుతుంది. అయితే, ఈ కొత్త చట్టంపై కేంద్ర సమాచార, ప్రచార మంత్రిత్వ శాఖ మాత్రం మరోలా చెబుతోంది. దొంగతనంగా సినిమాలు విడుదల చేయడానికి అడ్డకట్ట వేయవచ్చని.. కేంద్రానికి, చిత్ర పరిశ్రమకు ఎర్పడే భారీ నష్టాన్ని నివారించవని ఇలాంటి ప్రతి కూల అంశాలన్నింటిని గాడిలో పెట్టువచ్చని వాదిస్తోంది. దేశ భద్రతను దెబ్బ తీయడంతో పాటుగా శాంతి భద్రతలకు విఫూతం కల్గించే చిత్రాలను నిరోదించేందుకు అని చెప్పుంది. కానీ, సినీ పరిశ్రమకు చెందిన వారు మాత్రం ఈ చట్టం వాక్ స్వాతంత్ర్యాన్ని హరించేలా ఉండని వాపోతున్నారు. ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశంగా గుర్తింపు పొంది, అనేక అంతర్జాయటి వేదికలపై గొప్ప గౌరవ మర్యాదలు పొందుతున్న భారత, స్వదేశీయంగా మాత్రం వాక్ స్వాతంత్ర్యపు హక్కును హరించేలా చట్టాలు చేస్తూ సర్వాదికార ప్రభుత్వంగా నడుచుకుంటోందని వారు ఆరోపిస్తున్నారు.

కేంద్రం ఏమంటోంటి?

సినిమా ప్రదర్శనల ద్రువీకరణ పత్రం జారీ విషయంలో అధికారాలు ప్రస్తుత చట్టంలో సెక్షన్ లో ఉండేవి. 2000 సంవత్సరంలో కర్రాటుక ప్రైకోర్సు ఒక తీర్చు ఇచ్చింది. ఒకసారి సినిమా సర్దిఫికేట్ జారీ చేశాక ఆ తర్వాత కేంద్రం జోక్యం చేసుకోరాదని ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఈ ఉత్తర్వులను సుట్లొంకోర్సు సమర్థించింది. అదే సందర్భంలో కేంద్రం జోక్యం చేసుకోవాలంటే దానికి తగిన చట్టాలు ఉండాలని అభిప్రాయపడింది. ఐతే.. ఈ కొత్త చట్టంపై కేంద్ర సమాచార ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ స్పందించింది. ఈ కొత్త చట్టంతో దొంగతనంగా సినిమాలు రిలీజ్ చేయకుండా అడ్డుకోవ చున్నారు.

పైరసీ చేసినవాళ్లను చట్టం ప్రకారం శిక్షించవచ్చని చెప్పుకొచ్చారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్కు, సినీ పరిశ్రమకు ఎర్పడే భారీ నష్టాలను దీంతో భర్త చేసుకోని గాడిలో పెట్టువచ్చన్నారు. అలాగే దేశ సార్వభౌమత్వాన్ని భద్రతను దెబ్బతీయడంతోపాటు శాంతి భద్రతలకు విఫూతం కలిగేలా సినిమాలు ఉంటున్నాయంటూ తరువాత కేంద్రానికి ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయని, దేశసార్వభౌమత్వం, విదేశాలతో సేవుపూర్వక సంబంధాలు, అంతర్గత భద్రత విషయంలో భావప్రకటన స్వీచ్ఛకు సహీతుక ఆంక్షలు ఉండొచ్చనని రాజ్యాంగం స్వష్టం చేస్తోందని కేంద్రం చెబుతోంది. వీటన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకొని సినిమాటోగ్రఫీ చట్టంలో సవరణలు చేస్తున్నట్లు కేంద్రం స్వష్టం చేసింది. వర్షాకాల పార్లమెంటు సమావేశాల్లో దీన్ని ప్రవేశపెట్టాలని కేంద్రం యోచిస్తోంది. అయితే దీనిపై నిరసన గళం ఎత్తారు కొందరు సినీ ప్రముఖులు.

చట్ట సవరణపై సినీ వర్ధాల అభ్యంతరం

సినిమాటోగ్రఫీ చట్టం- 1952ను సవరిస్తూ కేంద్రం తీసుకున్న నిర్దయంపై భారతీయ చిత్ర పరిశ్రమ అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోది సారథ్యాంగంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన ఈ తరువాయి 23లో..

తెల్లాల లేచి పళ్ళు తోముకుని గబగబా వాలానికి బయలు దేరుతున్నాడు రాఘవయ్య

“ఎందుకయ్య అంత కంగారు.. ఇది రోజు చేసే పనే కదా? ఒకపూట వెళ్లకషణానికి ఏమోతుంది” అంటి రంగయ్యభార్త మహాలక్షీ.

“అలా అంటావు ఏంటి లక్షీ? ఇంకెన్నాళ్లు నా కొడుకు చదువు పూర్తి ఉండి వస్తే చాలు మన కష్టాలన్నీ తీలపాశతాయి” అని అన్నాడు రాఘవయ్య.

కష్టాలే ఉండవు. కాలు మీద కాలు వేసుకుని కూర్చోవచ్చు. ఇన్నాళ్లు కష్టపడ్డాను. ఇక మీదట నా కొడుకు సంపాదిస్తే కూర్చుని తింటాను. మనకు మాత్రం ఎవరున్నారు చెప్పు! ఆ భగవంతుడి దయవల్ల నా కొడుకు చదువు పూర్తయి ఉద్దోగం వస్తే చాలు మన కష్టాలన్నీ తీలపాశతాయి” అని అన్నాడు రాఘవయ్య.

అణి నమ్మకం అనర్థం

- ముఖ్య జ్యోతి, 9008083344

కుంటున్నారు. తన కొడుకుకి ఉద్దోగం వస్తే తనలాగా ఈ పల్లెటూర్లో బతికే అవసరం ఉండడని, చక్కగా పట్టుంలో ఉండొచ్చని ఎంత కష్టమైనా తను తిన్నా తినకపోయినా కొడుకు బాగుండాలని రాఘవయ్య ఆశ.

కూతుర్లు మాత్రం ఇంటర్వెన్షనే చదువు మానిపించి దగ్గర బంధువులు అయినా నారాయణరావు కొడుక్కిచ్చి పెళ్ళి చేసాడు. నారాయణ రావు మహాలక్షీకి సొంత అన్న! నారాయణ రావు కొడుకు శేఖరు! డిగ్రీ వరకు ఊర్లోనే చదువుకొని ఆ ఊర్లో తెలుగు మాస్టరుగా పని చేస్తున్నాడు.

చిన్న వయసులోనే పెళ్ళి చేయడం వల్ల తల్లిదండ్రులు మాటలకు ఎదురు చెప్పలేక మేనమామ కొడుకుని పెళ్ళి చేసుకొని వెళ్ళిపోయింది సాహితి.

అలా అవినాష్కీ నెలనెలా డబ్బులు పంపి పట్టుంలో ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో చదివిస్తున్నాడు రాఘవయ్య. కానీ అవినాష్ అంత బాగా చదువుకోవడం లేదు. చెడు తిరుగుళ్ల లకు అలవాటు పడి, చెడు స్నేహాలు పెరిగి లేనిపోని ఆర్యాటాలకు పోయి డబ్బునీ మంచినీళలా ఖర్చు చేస్తున్నాడు.

అలా తన తండ్రి పంపిన డబ్బులు కాక మళ్లీ మధ్యలో ఆ ఎగ్గామ్ ఉంది ఈ ఎగ్గామ్ ఉంది అని తండ్రి దగ్గర నుంచి లెక్కలేనంత డబ్బుని రాకోరుతున్నాడు. పట్టుంలో ఉన్న కొడుకు ఏం కష్టపడుతున్నాడో అని రాఘవయ్య అడిగినపుడల్లా లేదనకుండా అప్పులు చేసి మరీ డబ్బులు పంపుతూ పస్తున్నాడు.

అలా నాలుగేళ్లు పూర్తయ్యాక అవినాష్ ఇంటికి వస్తున్నాడు. కొడుకు వస్తున్నాడు అన్న సంతోషంతో రాఘవయ్య కాళ్లు చేతులు ఆడటంలేదు సంతోషంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అయిపోతున్నాడు. ఊర్లో కనిపించిన వాళ్లందరికి నా

కథ

బాగుండయ్య సంబంధం. ఆడేప్పుడు చదువు పూర్తి చేస్తాడు. ఎప్పుడు ఉద్దోగం తెచ్చుకుంటాడు. రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని కష్టపడిన డబ్బంతా వాడి చదువుకే పెడుతున్నారు. వాడేమో పట్టుంలో ఎలా చదువుతున్నాడో ఏంటో అని నిట్టుర్చింది మహాలక్షీ.

“అలా అనకు మహాలక్షీ వాడు మంచి ప్రయోజకుడు అవుతాడు, మనల్ని చక్కగా చూసుకుంటాడు” అని అన్నాడు రాఘవులు.

మహాలక్షీకి, రాఘవయ్యకి ఇద్దరు సంతానం. అవినాష్, సాహితీ. తమకు ఉన్నంతలో కష్టపడి కొడుకుని చదివించు

కొడుకు ఇంజనీర్ అయిపోయాడు ఈరోజు వస్తున్నాడు అని దారి పొడుగునా చెప్పుకొని కొడుకుని ఇంటికి తీసుకు రాశడానికి రైల్వే స్టేషన్కి వెళ్ళాడు.

అవినాష్ వస్తున్న ట్రైను రెండు గంటలు లేటు. అంతలో ఏం చేయాలో తోచక పక్కనే ఉన్న బెంచ్ మీద కూర్చొని కొడుకు కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉన్నాడు.

రాఘవయ్య! దూరంగా ఒక వ్యక్తి రాఘవయ్యని చూసి నవ్వుతూ పలకరించాడు. కాన్త ముసలి వయసు రావడంతో ఆ వ్యక్తి ఎవరో పోల్చుకోలేక పోయాడు రాఘవయ్య.

ఆతను దగ్గరికి వచ్చి “ఏ రాఘవులు బాగున్నావా”? అని పలకరించాడు. “అయ్యా ప్రసాదు నువ్వా? ఎలా ఉన్నావు? పోల్చుకోలేక పోయాను? ముసలి వాళ్ళం అవుతున్నాము కదా! కళ్ళు కాన్త ముసకబారాయి” అని తన చిన్ననాటి మిత్రుడితో కబుర్లలో మునిగిపోయాడు రాఘవయ్య.

తన కొడుకు ఇంజనీరింగ్ చదివి ఈ రోజే ఊరు నుండి వస్తున్నాడు అని గొప్పగా చెప్పాడు.

“మరి కూతురు ఏం చేస్తుంది” అని అడిగాడు ప్రసాద్. అందుకు రాఘవయ్య “కూతురుకు పెళ్ళి చేసి పంపించాను” అని చెప్పాడు.

“అదేంటి చిన్న పిల్ల కదా అప్పుడే పెళ్ళి చేసావా” అని అడిగాడు ప్రసాద్.

ఎన్నోళ్ళ పెట్టుకున్న ఆడపిల్ల గుండెల మీద కుంపటి కదా! ఆ భారం తీర్చుకుంటే ఓ పసైపోతుంది. ఎన్నోళ్ళని ఇంట్లో పెట్టుకుంటాము చెప్పు! అని నవ్వాడు రాఘవయ్య. “మరి మీ పిల్లలు ఏం చేస్తున్నారు” అని అడిగాడు రాఘవయ్య.

అందుకు ప్రసాదు గర్వంగా నా కూతురు ఐఎస్ పరీక్షకి ప్రైవేర్ అవుతుంది. కొడుకు ఇంజనీరింగ్ చదివాడు. అని చెప్పాడు ప్రసాద్. “మరి మీ వాడికి క్యాంపస్లో ఉద్యోగం వచ్చిందా?” అని అడిగాడు.

ఇప్పుడే కదా చదువు పూర్తయింది అప్పుడే ఉద్యోగం ఎట్లా వస్తుంది అని అమాయకంగా అన్నాడు రాఘవులు.

“అదేంటి రాఘవులు ప్రతి కాలేజీలోనూ 4వ సంవత్సరంలో ఉన్నప్పుడే కంపెనీ వాళ్ళు వచ్చి ఉద్యోగాలకు పరీక్ష పెట్టి ఎంపికైన వారికి ఉద్యోగాలు ఇస్తారు అని మా అబ్బాయి చెప్పాడు. వాడు రెండు మూడు కంపెనీలో సెల్క్ కూడా అయ్యాను” అని చెప్పాడు. “మరి మీ వాడు నీకు ఏమి చెప్పలేదా?” అని అడిగాడు ప్రసాద్.

ప్రసాద్ అలా అడిగే సరికి కొడుకు తన దగ్గర నిజాలు దాచి పెట్టాడు అని మొఖం చిన్న బుచ్చుకున్నాడు రాఘవులు. కానీ నిజం చేప్పే స్నేహితుడి దగ్గర పరువు పోతుందని “ఆ....చేప్పే ఉంటాడు. నేనే సరిగ్గా వినలేదు” అని కొడుకుని సమర్థించుకున్నాడు.

అంతలో అవినాష్ ట్రైను రానే వచ్చింది. చాలా కాలం తర్వాత వచ్చిన కొడుకును చూసి సంతోషపడ్డాడు రాఘవయ్య. తన స్నేహితుడికి! కొడుకుని పరిచయం చేసే లోపునే పోల్చోల్సో

ఏమీ చెప్పకుండా మౌనంగా ఉండిపోయాడు అవినాష్. సబ్బెక్కలు ఉండిపోయాయని చేదు నిజాన్ని చల్లగా చెప్పాడు. ఆ మాటలు విని రాఘవులు కుప్పకూలిపోయాడు. అడిగిన వెంటనే కాదనకుండా కోరినంత పంపించాడు. కొడుకు ప్రయోజకుడు అయితే కాలు

మీద కాలేసుకుని సంతోషపంగా ఉండిచ్చు అని భ్రమ పడ్డాడు. కానీ రాఘవయ్య అశలన్నీ అడియాస లయ్యాయి. ఊర్లో అందరితో కొడుకు గొప్ప ఇంజనీర్ అయ్యాడని చెప్పుకుని తిలగాడు. ఇప్పుడు ఊర్లో వాలికి తన మొహం ఎలా చూపించుకోవాలి అని

సిగ్గుతో
ఏడుస్తున్నాడు.

మాట్లాడుకుంటూ
అవినాశ్ అక్కడి నుంచి
వెళ్ళిపోయాడు. ప్రసాద్
కొడుకు మాత్రం వినయంగా
వచ్చి రాఘవులుకి నమస్కారం చేసి ఆశీర్వాదం
తీసుకొని పలకరించి వెళ్ళాడు.

తన కొడుక్కి, స్నేహితుడి కొడుక్కి ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని చూసి మనసులో చిన్నబుచ్చుకున్నాడు రాఘవులు. కానీ బయట పడకుండా నవ్వుతూ సర్దిచెప్పుకొని ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు. మహాలక్ష్మి కొడుకు వచ్చాడని, కొడుకుకి ఇష్టమైన వంటలన్నీ చేసి పెట్టింది. అన్నయ్య వచ్చాడు కదా! అని ఆనందంతో సాహితీ అవినాష్ చూడటానికి ఇంటికి వచ్చింది.

కానీ అవినాష్ ఎవరితోనూ కలివిడిగా లేకుండా ఫోన్ పట్టుకొని ఎప్పుడూ ఏదో మాట్లాడుకుంటూ తిరుగుతున్నాడు. వచ్చినప్పటి నుంచి కొడుకు ప్రవర్తనను గమనించిన రాఘవులు కొడుకుని నిలదీశాడు. ప్రసాద్ కొడుకుకి ఉద్యోగం వచ్చింది అంట. “మరి నీ సంగతేంటి” అని అడిగాడు రాఘవులు.

“నువ్వు చదివించిన కాలేజీకి క్యాంపస్ ఇంటర్వ్యూలు లేవు” అని సమాధానం ఇచ్చాడు అవినాష్.

“అదే ఏంట్రా ఆ రోజు గపర్చమెంట్ కాలేజీలో సీట్ వస్తే అది మంచి కాలేజీ కాదు, ఉద్యోగం రాదు అని ప్రైవేట్ కాలేజీలో జాయిన్ అయ్యావు కదా!. మరి ఇప్పుడు అలా మాట్లాడుతున్నావు ఏంటి?” అని అడిగాడు రాఘవులు.

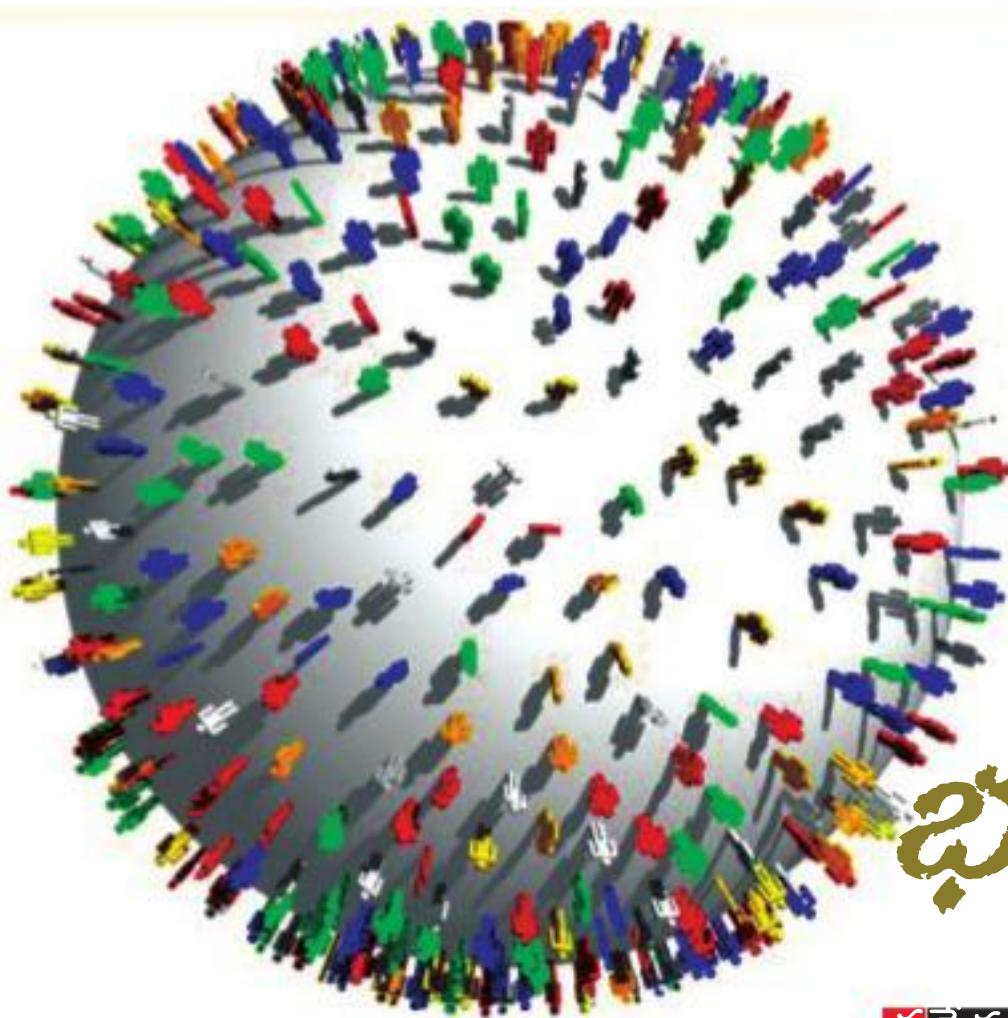
అందుకు బదులుగా ఏమీ చెప్పకుండా మౌనంగా ఉండిపోయాడు అవినాష్. గట్టిగా అడిగేసరికి సబ్బెక్కలు ఉండిపోయాయని చేదు నిజాన్ని చల్లగా చెప్పాడు.

ఆ మాటలు విని రాఘవులు కుప్పకూలిపోయాడు. అడిగిన వెంటనే కాదనకుండా కోరినంత పంపించాడు. కొడుకు ప్రయోజకుడు అయితే కాలు ఏదు కాలేసుకుని సంతోషపంగా ఉండిచ్చు అని భ్రమ పడ్డాడు.

కానీ రాఘవయ్య అశలన్నీ అడియాసలయ్యాయి. ఊర్లో అందరితో కొడుకు గొప్ప ఇంజనీర్ అయ్యాడని చెప్పుకుని తిరిగాడు. ఇప్పుడు ఊర్లో వారికి తన మొహం ఎలా చూపించుకోవాలి అని సిగ్గుతో ఏడుస్తున్నాడు.

13 తరువాయి...

“దేశమంటే మట్టికాదీయే దేశమంటే మనుషులోయే”
అని గురజాడ అప్పారావు రాసిన కవితా వాక్యాలు ప్రజలు ఏ విధంగా అర్థం చేసుకున్నారో కానీ ప్రపంచ మానవాళి జనాభా బీనికి అనుగుణంగా పెరుగుతున్నట్లు కనిపిస్తుంది.
వాస్తవానికి గురజాడ దేశమంటే మనుషులని ఆ మనుషుల జీవన ప్రమాణాలు, సామాజిక నైతిక విలువలు నుస్ఖిరంగా ఉండాలని అశించి రాసిన కవితా వాక్యాలవి. ఈ నేల, నీరు, అనేక భిన్నజీవితాలను కూడిన విశ్వంలో మానవునితి పాటు, సమస్త జీవరాసులు పురుదు పాచుకున్నాయి. ఈ భూమిపై జీవించడానికి మనసుతో పాటు, అన్ని జీవులు ఆ హక్కును కలిగి ఉన్నాయి. గడిచిన దశాబ్దాలుగా జనాభా పెరుగుదల కారణంగా వనరులు తలగిపోయి, మానవులతో పాటు, భూమిపై జీవరాసుల మనుగడ ప్రశ్నలకుమౌలించి. మానవ మనుగడ సుఖికంగా ఉండాలంటే జనాభా నియంత్రణ అవశ్యమని గుర్తించాలి.

జనాభా లెక్కలోకి వేళే 1804లో ప్రపంచ జనాభా వంద కోట్లు నమోదుయేతే, 1987లో జూలై 11 నాటికి ఐదు వందల కోట్లకు చేరింది. వక్యరాజ్య సమితి ఈ రికార్డు స్థాయి జనాభా పెరుగుదలను ప్రమాద సూచికగా గుర్తించి, 1989లో ప్రతి ఏడాది జూలై 11న ప్రపంచవ్యాప్తంగా జనాభా దినోత్సవం జరుపుకోవాలని నిర్ణయించింది. ప్రపంచంలోని అనేక దేశాల్లో జనాభా పెరుగుదల వేగపంతంగా ఉన్న ఈ సమయంలో “ప్రపంచ జనాభా దినోత్సవం”

జరుపుకోవడం ఎంతో అవసరం. ఎందుకంటే ఇది జనాభా స్థిరీకరణ యొక్క ప్రాముఖ్యతను, ప్రజల భవిష్యత్తును మరియు వారి ఆరోగ్య ప్రాధాన్యతను నొక్కి చెబుతుంది.

జనాభా పెరుగుదలలో ప్రపంచం తీరు

ప్రపంచ దేశాల జనాభా లెక్కలను అంతర్జాలంలో పర్స్ల్ మీటర్ సంస్థ వెలివరిస్తూ ఉంటుంది. ఇందులో ఆస్కికరమైన విషయం ఏమిటంటే క్రీ.పూ. 5000 సంవత్సరంలో ఈ

లక్షల మరణాలు సంభవిస్తున్నాయి. ప్రతి ఏటా సుమారు 83 మిలియన్ల జనాభా పెరుగుతున్నది. ప్రపంచ జనాభా లెక్కల ప్రకారం 50.4 శాతం పురుషులు ఉంటే, 49.6 శాతం స్త్రీలు ఉన్నారు. అమెరికా లాంటి ఆభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో 1.6 శాతం జనాభా పెరుగుదల ఉంటే, షైనా, భారత లాంటి ఆభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో ఈ పెరుగుదల రేటు 2.8 శాతంగా నమోదుపుతున్నది. ప్రపంచ జనాభా ఆర్థిక వ్యవస్థలోపాటు, అనుబంధంగా పెరుగుతూనే ఉంది. 1971-2017 మధ్యకాలంలో ప్రపంచ ఎకానమి నాలుగు రెట్లు పెరిగితే, ప్రపంచ జనాభా రెట్లు పెరిగింది. ఈ జనాభా తమ జీవనం కోసం సహజ వనరులను

భూగోళం జన భారతం

ప్రశ్నక వ్యాసం

భూమిపై 50 లక్షల జనాభా ఉండేదని అంచనా వేశారు. క్రీ.పూ. 200 సంవత్సరంలో 19 కోట్ల జనాభా ఉండగా, ఆ సంభ్య 1600 సంవత్సరం నాటికి 50 కోట్లకు చేరింది. 1804 నాటికి ప్రపంచ జనాభా ఒక బిలియన్ వంద కోట్లకు చేరుకుంది. అయితే, ఈ జనాభా 2 బిలియన్లు చేరుకోవడానికి వంద సంవత్సరాలు పట్టింది. కానీ, 3 బిలియన్ల జనాభా పెరగడానికి కేవలం 30 సంవత్సరాలు మాత్రమే పట్టిందంటే ఆశ్చర్యం కలిగించక మానదు. ఆ తర్వాత ఆ సంభ్య మరింత పెరుగుతూ, 1974లో 4 బిలియన్లుగా, 1987లో 5 బిలియన్లుగా, 1999లో 6 బిలియన్లుగా, 2011లో 7 బిలియన్లుగా నమోదుయింది. ఇది ఇలా కొనసాగితే 2023 నాటికి ప్రపంచ జనాభా 8 బిలియన్ల వరకు చేరుకుంటుంది. భూగ్రహం పై తట్టుకోగల జనాభా పరిమితి కంటే 10 రెట్లు ఎక్కువగా ఉందని 2056 నాటికి 10 బిలియన్ల జనాభాతో ఈ భూమి నిండుకుంటుందని శాస్త్రవేత్తలు పెచ్చరిస్తున్నారు.

ఈ భూమిపై ప్రతి రోజు సుమారు 3 లక్షల జనసాలు, 1.4

- డా. జె. విజయ్ కుమార్ జీ, 9848078109

సీయర్ స్టాఫ్ అబ్బిష్ ఉప్పోర్, రీజనల్ అప్పుట టిక్ బ్యాక్స్
భారత ప్రభుత్వం

వాడవలసిన దాని కంటే మూడు రెట్లు ఎక్కువగా ఉపయోగించారు. ప్రపంచంలో సహజ వనరుల తగ్గడలకు ఇది ఒక సంకేతం.

ప్రపంచ జనాభాలో 17 శాతం భారతీలోనే...

ఆస్కికరమైన విషయం ఏమిటంబే, ప్రపంచ భూభాగంలో 2.4 శాతం భూమిని మాత్రమే కలిగిన భారతదేశం ప్రపంచ జనాభాలో 17.7 శాతం వాటాను కలిగి ఉంది. భారతీలో స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం 33 కోట్ల జనాభా ఉంటే, ప్రస్తుతం 139 కోట్లకు చేరింది. ఈ సంభ్య 2050 నాటికి 165 కోట్లకు చేరువుని వక్యరాజ్య సమితి అంచనా వేస్తున్నది. ఈ జనాభా పట్టణాల్లో 48.6 కోట్లు (35 శాతం) పుంట, గ్రామాల్లో 90.4 కోట్లు (65 శాతం) ఉన్నారు.

భారతీలో జన సాంప్రదాత ఒక చదరపు కిలో మీటరుకు 382 మంది ఉన్నారు. ఈ జనాభా పెరుగుదలలో భారతదేశం, షైనాతో

పోటీపడుతున్నది.
ప్రస్తుతం షైనా జనాభా

144.4 కోట్లు. అయితే,
పక్షరాజ్య సమితి విడుదల
చేసిన నివేదికలో షైనాను అధిగమించి,
2024 నాటికి భారత అత్యధిక జనాభా
గల దేశంగా అవతరించనుండని
ప్రకటించింది.

భారతదేశంలో స్వాతంత్ర్యసంతరం

జనాభా విస్తరణలో స్వష్టమైన మార్పు కనిపిస్తుంది. సేద్యపు నీటిని అభివృద్ధిచేసిన ప్రాంతాల్లో, పారిశ్రామిక అభివృద్ధి జరిగిన ప్రాంతాల్లో జనాభా పెరుగుదల అధికంగా కనిపిస్తుంది. చత్రీగడ్డ, బిలిస్టల్లో, మహానది లోయ ప్రాంతాల్లో హాకుడ్డు రిజర్వ్యాయర్ నిర్మాణంలో భాగంగా జన సాంప్రదాత పెరిగింది. మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, ధిల్లీ మరియు తమిళనాడు రాష్ట్రాల్లో జరిగిన పారిశ్రామిక అభివృద్ధిలో భాగంగా నగరాలకు వలసలు పెరగడంతో జనాభా రెట్లీంపుకు కారణమైంది. అంతేకాకుండా, గనుల తప్పకాలు కూడా జనాభా పెరుగుదలను ప్రభావితం చేసింది. తూర్పుకునుమలవ చెందిన బిరిస్తూ, చోటు నాచుపూర్వార్ పీరభూమి ప్రాంతాల్లో గనుల త్వమకాలు పెద్ద ఎత్తున జరగడంతో వలసల వల్ల జనాభా విప్పుత్తి పెరిగింది.

ప్రపంచంలో 1900 ప్రాంతంలో జనన, మరణాల రేటు సమాంతరంగా ఉండేది. ఈ దశ 1910-1950 మధ్య కాలంలో భారతదేశంలో కనిపిస్తుంది. ప్రజల్లో కుటుంబ నియంత్రణ వద్దుల పై అవాహన లేకపోవడమే జనాభా పెరుగుదలకు కారణం. అయితే అదే క్రమంలో నిరక్షరాస్యత, మూడునమ్మకాలు, పోష్టీకావర లోపం, అపరిష్కరణ, వైద్య సదుపాయాలు అంతగా లేకపోవడం వల్ల మరణాలు సంభవించాయి. 20వ శతాబ్దం ప్రథమార్థంలో మరణాల రేటు అధికమై, జనాభా తక్కువగా

నవోదయింది.

1918-20 మధ్య కాలంలో స్ప్యానిష్ ఇన్వాయంజా వైరన్ ప్రపంచంలో విపరీతంగా ప్రబలింది. ఈ వైరన్ కారణంగా కోటిన్నర మంది మరణించినట్లు అధికార లెక్కలు ఉన్నప్పటికీ, ఆ సంఖ్య అంతకంటే ఎక్కువగానే ఉండవచ్చు. సరిగ్గా వంద సంవత్సరాల తర్వాత 2020లో ప్రబలిన కరోనా వైరన్ కారణంగా భారత తో పాటు ప్రపంచ దేశాలు కుదేలవుతున్నాయి.

1960 తర్వాత ప్రజల ఆదాయం పెరగడం, సమృద్ధిగా పొష్టికాహారం లభించడం, ఆరోగ్య వసతులు సమకూరడం, ప్రాణ రక్షణ కోసం జౌఘాలు అందుబాటులోకి రావడంతో మరణాలు తగ్గుతున్నాయి. ఆయుషు ప్రమాణం 70 ఏళ్ళకి చేరింది. దీనితో ప్రపంచంలో అన్ని దేశాలలోపాటు భారత లో కూడా మరణాల రేటు తగ్గింది. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో ఈ దశ కనిపిస్తుంది.

ప్రపంచంలో మొదటి కుటుంబ నియంత్రణ ఆలోచన వురుడు పోసుకుంది భారతీయే. ప్రాఫెసర్ రఘునాథ్ దొండా కార్యే 1921లో తొలిసారి వ్యక్తిగత కుటుంబ నియంత్రణ క్లినిక్సు ముంబయిలో ఏర్పాటు చేశారు. 1882లో ముంబయి లో జన్మించిన ఆయన గణిత శాస్త్రంలో ఆచార్యుడుగా సేవలందిస్తూనే, సామాజిక

మార్పు కోసం ఉద్యమించాడు. కుటుంబ నియంత్రణ పాటించాలని మరియు అవాంచిత గర్భనిరోధానికి కాంట్రెసప్టివ్లు ఉపయోగ పడతాయని కార్య మహాశయుడు ప్రత్యేక క్లినిక్ల ద్వారా ప్రజలను చైతన్యపంతుల్లి చేశారు. ఆయన ఆలోచన ఇతర ప్రాంతాలకు విస్తరించింది. 1932లో మద్రాసు ప్రభుత్వం జనన నియంత్రణ క్లినిక్లను ప్రారంభించింది. స్వాతంత్ర్యానంతరం జనాభాను నియంత్రించడం కోసం భారత ప్రభుత్వం 1952లో జాతీయ కుటుంబ నియంత్రణ ప్రణాళికను తీసుకు వచ్చింది.

జనాభా లెక్కల సేరణ

జనాభాను నిర్వచిస్తే ఒక నిర్ణిత కాలంలో దేశంలో నివసించే ప్రజలను జనాభా అంటారు. జనాభా దేశాభివృద్ధికి ఎంతో అవసరం. భారతదేశంలో జనాభా లెక్కల ప్రక్రియను సెన్సస్ ఆగ్రహజేషన్ చేపడుతుంది. భారత పార్లమెంట్ 1948లో సెన్సస్ యూస్ ను ఆమోదించింది. 1976లో మొదటి జనాభా విధానం రాగా, 2000లో స్ప్యామినాథ్ కమిటీ సిపార్సులతో వచ్చిన నూతన జనాభా విధానం ప్రస్తుతం అమలులో ఉంది. ఒక్క సారి వెనక్కి

జనాభా
లెక్కలై చర్చ జరిగినప్పుడు ప్రపంచ ప్రభ్యాత అర్థ శాస్త్రవేత్త ధామన్ రాబర్ట్ మాల్సన్ గుర్తుకు వస్తాడు.

1766లో ఇంగ్లాండ్లో జన్మించిన ఆయన జనాభా సిద్ధాంత (An essay on the principles of population)

గ్రంథాన్ని రచించి జనాభా మదింపులై ప్రపంచానికి మార్గనిర్దేశకత్వం చేశారు. ప్రపంచంలో ఆహారధాన్యాల పెరుగుదల కంటే జనాభా పెరుగుదల రేటు ఎక్కువగా ఉంటుందని మాల్సన్ తన సిద్ధాంతంలో వివరించారు. ఆహారం అంక గణిత శ్రేణిలో (1, 2, 3, 4, 5,...) పెరిగితే, జనాభా గుణశ్రేణి (1, 2, 4, 8, 16,...) లో పెరుగుతుందని ఆయన పేర్కొన్నారు. దీర్ఘకాలంలో అనేక కారణాలు ప్రభావితం చేసి జనాభా పెరుగుదల రేటును అడ్డుకుంటాయని మాల్సన్ విశదికరించారు. కరువు కాటకాలు, వరదలు, యుద్ధాలు మొదలైన కారణాలు జనాభాను తగిస్తాయని ప్రకటించారు. మాల్సన్ రాసిన జనాభా సిద్ధాంత గ్రంథం ప్రపంచవ్యాప్తంగా వర్ణక దారితీసింది. ఆయన చేసిన సూచనల ప్రకారంగానే బ్రిటన్ ప్రభుత్వం 1800 సంవత్సరంలో సెన్సస్ యూస్ ను తీసుకువస్తే, ఇతర దేశాల జనాభా లెక్కల మదింపుకు మార్గ సూచికగా నిలిచింది.

ప్రమాదంలో పర్యావరణం

మానవుడు తెలివైన జీవి. తన అవసరాల కోసం సాంకేతిక తలను ఆలంబనగా చేసుకుని నవ్యావిష్కరణలకు తలుపులు తట్టడు. ఇవి ప్రజల జీవనాన్ని శాకర్యవంతంగా మార్చాయి. కాలక్రమంలో జనాభా పెరుగుదలతో ప్రకృతి నుండి సహజ సిద్ధంగా అందే ఆహారం, నీరు, గాలి, భూమిలోని ఖనిజ సంపద అయిన బొగ్గు, ఆయిల్, గ్యాస్ వంటి శక్తి వనరుల వాడకం పెరిగిపోయింది. అయితే, మానవుడు తాను బ్రితకడానికి ఉపయోగించవలసిన దానికంటే 75 శాతం అధికంగా వాడుకుంటున్నాడని శాస్త్రవేత్తలు పేర్కొంటున్నారు. మరోఫైపు మనిషి స్వయంగా ఉత్సృతికి ఉపయోగపడే సాధనం. వాస్తవానికి భూమిపై ఉన్న వనరులను మనిషి తాను అనుభవిస్తూ, భవిష్యత్తు తరాలకు అందించేలా దోహదపడాలి. ప్రకృతిలో దాగిన వనరులపై మానవులకే కాదు సమస్త జీవరాసులకు హక్కు వుందని గ్రహించాలి. కానీ, మనిషి తమ జనాభాను అదుపు లేకుండా పెంచుకుంటూ తానొక్కడే భూమి మీద ఉండే వనరులను వినియోగించుకుంటున్నాడు. దీనిపల్లి మానవజాతే కాదు, భూమి పైన ఉండే జంతు జీవ జాలం ఉనికి ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. జనాభా పెరుగుదలతో ప్రకృతి వనరులు హారతి కర్మారంలా కరిగిపోవడంతో పాటు, పర్యావరణం కలుషితమవుతున్నది. పరిశ్రమలు విడుదల చేస్తున్న కాలుష్య వాయువులు, రసాయనిక పదార్థాలు, వాహనాల వల్ల వచ్చే కాలుష్యం, విద్యుత్తు ఉత్సాధనలో విడుదలవుతున్న కర్మన ఉద్గారాలు వంటివి భూమి వేడికి కారణమవుతున్నాయి. మానవ అవసరాల కోసం అడవులు అంతరించిపోతున్నాయి. దీని పల్లి భూమిపై అతివృష్టి, అనావృష్టి ఏర్పడటంతో పాటు, జీవవైవిధ్యం లోపిస్తున్నది.

1950 తర్వాత భారతదేశంలో జనాభా పెరగడం ప్రారంభమవడంతో, వ్యవసాయ భూమి విస్తరణపై దృష్టి పడింది. దీంతో ఆనేక మంది ప్రజలు నదీలోయలు, మైదానాలు ఏడి సమీప ప్రాంతాల్లోని అడవులను నరికి సాగు చేయడం ప్రారంభించారు. ఉదాహరణకు ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్ ప్రాంతాల్లో అడవులను నరికివేసి వ్యవసాయం చేయడం మొదలు పెట్టారు. ఇలాంటి సంఘటనలు భారతదేశంలో అనేక ప్రాంతాలలో వ్యాప్తి చెందడంతో అడవులు అంతరించడం ప్రారంభమైంది. దీనితో పర్యావరణం ప్రమాదంలో పడింది. అయితే, ఇక్కడ ఒక విషయం గుర్తు చేయాలి, అడవిలో జీవించే అడవి బిడ్డలు మాత్రం ఆ పని చేయడం లేదు. అక్కడి వనరులను తమ జీవిక కోసం వాడుకుంటారే కానీ, ఆ అడవిని నాశనం చేయరు. ఒక విధంగా చెరువులో ఉండే చేప ఆ చెరువులోని నీటిని మాత్రమే తాగితే చెరువు అడుగంటి పోదన్నది ఎంత నిజమో, ఆదివాసీల వల్ల అడవి అంతరించిపోదన్నది అంతే నిజం.

వెళ్ళే బ్రిటీషువారి హయాంలో తోలిసారిగా దాఢాబాయ్ సారోళీ జనాభా లెక్కలను మదింపు వేశారు. అయితే, లార్డరిప్పన్ సారధ్యంలో 1881లో శాస్త్రీయంగా జనాభా లెక్కల క్రమబద్ధికరణ జరిగింది. ఆనాటి నుండి ప్రతి పదేళ్ళకు ఒకసారి భారత్తో క్రమం తప్పకుండా జనాభా లెక్కల మదింపు ప్రక్రియ జరుగుతున్నది. అయితే, కరోనా కారణంగా భారతదేశంలో 2021 జనాభా లెక్కల సేకరణ వాయిదా పడింది.

జనాభా స్థిరీకరణ కోసం ప్రభుత్వం దృష్టి

కుటుంబ నియంత్రణ జనాభా స్థిరీకరణ కోసమే కాకుండా మహిళలు, కుటుంబాలు, సమాజం ఆరోగ్యంగా ఉండేలా దోహదపడుతుంది. అంతేకాదు, జనాభా స్థిరీకరణకు, గరిష్ఠ అభివృద్ధికి వనరులు ఉండటాన్ని నిర్ధారిస్తుంది. ప్రస్తుతం జనాభా స్థిరీకరణ భారతదేశానికి ఎంతో ముఖ్యం. దేశ జనాభాలో దాదాపు 50 శాతం అంటే 15 నుండి 49 సంవత్సరాల వారు పునరుత్పత్తి వయసు కలిగిన వారున్నారు. కేంద్ర శిశు సంక్షేపు మంత్రిత్వ శాఖ జాతీయ కుటుంబ నియంత్రణలో “అంతరా” కార్బూక్రమంలో భాగంగా ఇంజెక్షన్ చేయడగిన గర్భనిరోదకాన్ని ప్రజారోగ్య వ్యవస్థలో అమలు చేస్తున్నారు. దంపతులుగా మారుతున్నవారికి,

సంతానం

మధ్య అంతరం ఉండేలా చూసుకునేవారికి ఇది ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. ప్రభుత్వాలు, ప్రభుత్వేతర సంస్థల కృషిలో భాగంగా దేశంలో గడచిన ఏడాది కాలంలో గర్భనిరోధకాల వాడకం ఫలితంగా దాదాపు 5.5 కోట్ల అవాంచిత గర్భాలను, 1.1 కోట్ల జననాలను, 18 లక్షల మేర అసురక్షిత గర్భసాహాలను మరియు 30 వేల ప్రసూతి మరణాలను నిహారించగలిగింది. భారత ప్రభుత్వం, రాష్ట్రాల సహకారంతో జనాభా స్థిరీకరణ కోసం ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించింది. మిషన్ పరివార్ వికాస్, ఇంజెక్షన్ కాంట్రిస్పైవ్ యం.వి.ఎ, ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ లాజిస్టిక్ మేనేజ్మెంట్ ఇన్ఫోరేషన్ క్యాంపెయిన్ల ద్వారా కుటుంబ నియంత్రణతో జనాభా స్థిరీకరణ లక్ష్యాలను సాధించేందుకు కృషి చేస్తున్నది.

ముగింపు

భూమి మీద పుట్టిన ప్రతి బిడ్డ అభివృద్ధికారకమవుతుంది. కానీ, జనాభా ఒక స్థాయిని దాటి పెరుగుతూపోతే ఆ దేశం అభివృద్ధిని హరించి వేస్తుందనేది వాస్తవం. జనాభాకు నాణ్యత, పరిమాణం కారకాలతో తూలనం చేయగా, మొదటిది.. ఎక్కువ పరిమాణం కలిగిన జనాభా ఉండి, తక్కువ నాణ్యతను ప్రదర్శిస్తే ఆ దేశానికి భారంగా మారుతుంది. రెండవది.. తక్కువ పరిమాణం కలిగిన జనాభా ఉండి ఎక్కువ నాణ్యతను

ప్రదర్శిస్తే

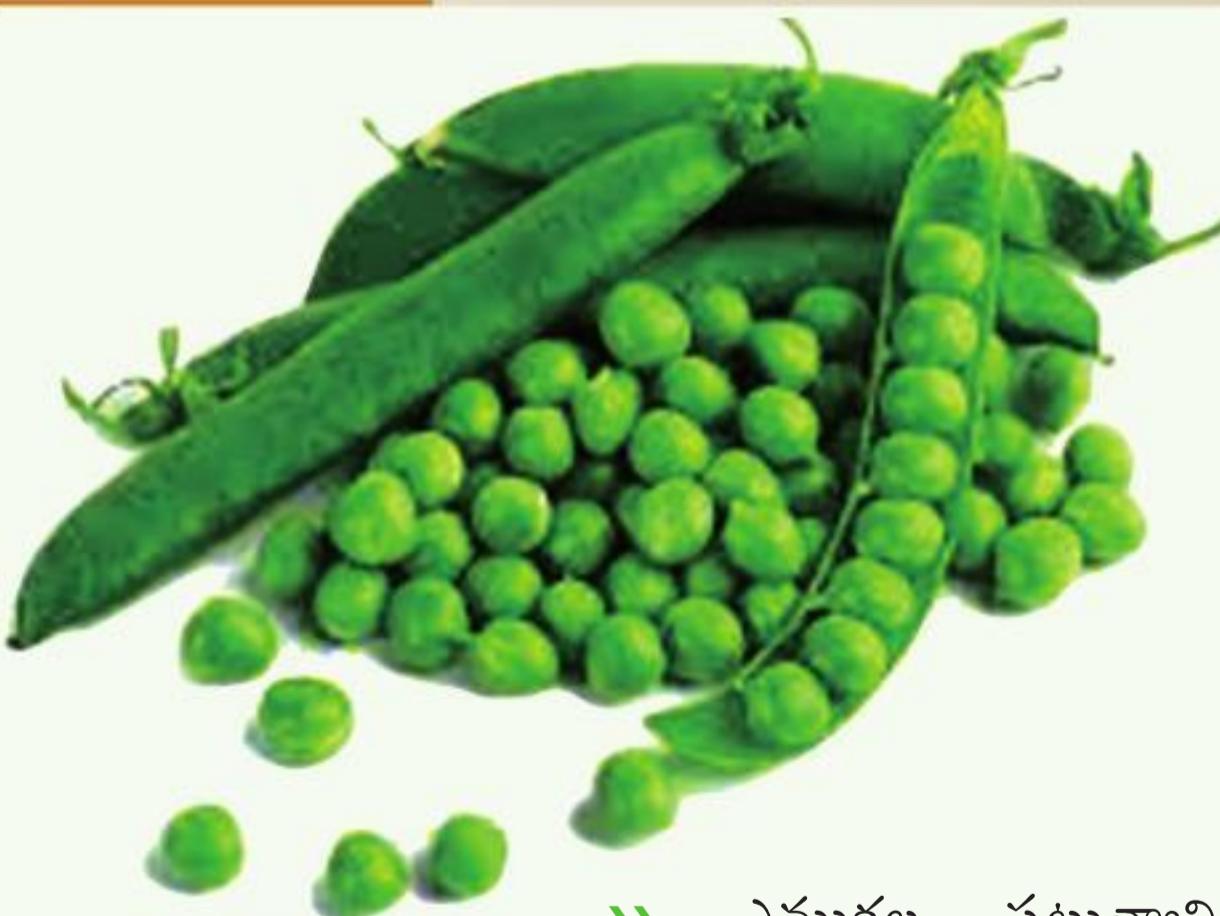
ఆ దేశం అభివృద్ధి పదంలో సాగుతుంది. ప్రస్తుతం భారతదేశం మొదటి తూలనానికి ఉదాహరణగా నిలుస్తుంది. భారత్లో జనాభా పెరుగుదల ఆర్థికాభివృద్ధిపై రుణాత్మక ప్రభావాన్ని చూపుతున్నది. దీనిని అధిగమించడానికి జనాభా స్థిరీకరణపై అడుగులు వేయాలి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు జాతీయ జనాభా విధానాన్ని సంపూర్ణంగా అమలుపరచాలి. 73వ రాజ్యంగ సపరణ ద్వారా కుటుంబ నియంత్రణ అమలును పర్యవేక్షించే అధికారాన్ని గ్రామ వంచాయాలికు బదలాయించారు. ఉత్తమ ఫలితాల కోసం ఈ వ్యవస్థను మరింత బలోపేతం చేయాలి. కుటుంబ నియంత్రణ వల్ల మాత్రమే జనాభా స్థిరీకరణ సాధ్యమవుతుంది. ముఖ్యంగా ట్రైలు చైతన్యపంతులవ్వాలి. “ఒకరు లేదా ఇద్దరు”, “వన్ ఆర్ నన్” వంటి నినాదాలు జనాభా నియంత్రణలో ప్రతిఫలించాలి. ప్రభుత్వం ఇందుకు స్వయంకాలిక, దీర్ఘకాలిక లక్ష్యాలను రూపకల్పన చేసి, అమలుపరచాలి. భూగోళంపై జన భారం ఇప్పటికేనా నియంత్రించకపోతే మానవ మనుగడ ప్రశ్నార్థకమవుతుంది. జనాభా నియంత్రణ బాధ్యత ఒక్క ప్రభుత్వాలదే కాదు, మనందరి బాధ్యత కూడా.

(జ్ఞాలై 11 ప్రపంచ జనాభా దినోత్సవం సందర్భంగా)

ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు మెండు...

కొన్ని కొన్ని ఆహార పదార్థాలు ఎల్లప్పుడూ అందుబాటులో ఉండవు. వాటి వాటి కాలాలను బట్టి వస్తుంటాయి. అలా వచ్చే సీజనల్ పుడ్పు చాలానే వున్నాయి. అయినప్పటికీ కొన్నింటిపైన ఎక్కువగా ఇప్పటికే ప్రత్యేకించి ప్రశ్న పెట్టారు. అలాంటి వాటిలో ఒకటే పచ్చి బఱాణీ... సీజనలో మాత్రమే అందుబాటులో ఉండే ఈ బఱాణీలో అనేక రకాల ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి.

- » అధిక మొత్తంలో ప్లైటో నూగ్యటియెంట్స్ పొట్ట క్యాస్టర్ కణాలకు వ్యక్తిగతంగా పోరాడతాయి.
- » ఇందులో ఉండే ఫ్లైవనాయిడ్స్, యాంటి యాక్సిడెంట్స్ వల్ రోగ నిరోధక శక్తి మెర్గా ఉంటుంది.
- » ప్రోటీన్, ప్లైబర్ పోషకాలు ఎక్కువ.
- » కొవ్వు శాతం తక్కువగా ఉండటం వల్ బరువు తగ్గాలనుకునే వారు వీటిని ఉపయోగించవచ్చు.

» ఎముకల పటుత్వానికి దోహదం చేస్తాయి.

» ఒమెగా 3 ప్యాట్స్, యాంటి ఆక్సిడెంట్స్, యాంటి ఇన్స్ప్లోటర్ గుణాలు ఎక్కువగా కలిగి ఉంటాయి. అందువల్ల చర్చం ముడతలు పడకుండా ఉంటుంది.

» అలీమర్స్, ఆర్ట్రాలెటీస్ సమస్యలకు చెక్ పెట్టేందుంకు ఇందులోని పోషకాలు దోహద పడతాయి.

గుండెల మీద కుంపటి గావించిన రాఘవయ్య కూతురు ఉన్నతిని చూసి సిగ్గుపడ్డాడు. అడపిల్లని తక్కువగా చేసి మాటల్లాడినందుకు తనని తానే దూషించుకున్నాడు. మగ పిల్లాడు కుటుంబాన్ని ఉద్ధరిస్తాడు అని అపనమ్మకంతో ఉన్నదంతా ఊడ్చి పెట్టి అప్పులు చేసి చదివిస్తే ఈ రోజు వాడు ఒక అసమర్థుడై పిరికివాడిలా ఆత్మహత్య ప్రయత్నం చేసుకున్నాడు. అదే కూతురికి చిన్న వయసులోనే పెళ్ళి చేసి పంపించినా పల్లెత్తి మాట కూడా ఎదురు చెప్పుకుండా తలవంచుకుని వెళ్ళిన కూతురు ఈ రోజు తన తండ్రి తలెత్తుకునేలా చేసిందని ఆనంద భాష్యాలు కురిపించాడు.

13 తరువాయి...

కానీ

అవినాష్ మాత్రం ఏదీ పట్టనట్టు తన ధ్యాసలోనే తను ఉంటూ 24 గంటలు ఆ ఫోన్‌లోనే గడుపుతున్నాడు.

అలా ఒక ఏడాది గడిచింది. అవినాష్ తన సబ్బెక్క పూర్తి చేయలేక పోయాడు. ఇంట్లోనే వని పాట లేకుండా కూర్చోని తింటున్నాడు. అలా కొన్నాళ్ళు చూసి రాఘవయ్య “మరి ఇప్పుడు ఏం చేయాలనుకుంటున్నావు” అని అడిగాడు.

“బిజినెస్ చేసుకుంటాను” అని చెప్పాడు అవినాష్.

“బిజినెస్ అంటే మాటలా కోట్లల్లో పెట్టుబడి పెట్టాలి. అయినా ఏ వ్యాపారం చేస్తావ్” అని అడిగాడు రాఘవులు.

తన స్నేహితుడికి పట్టుంలో హస్టల్ బిజినెస్ ఉందని, ఆ బిజినెస్ చాలా బాగుంటుందని చెప్పాడు. ఉద్యోగాలు చేసుకునే అమ్మాయిలు అబ్బాయిలు హస్టల్లో ఉండి చదువుకునే వారందరూ ఈ హస్టలోనే వసతి చేస్తారు. కనుక ఇప్పుడు ఆ బిజినెస్ బాగా నడుస్తుంది. నేను నా స్నేహితులతో కలిసి అదే బిజినెస్ చేయాలనుకుంటున్నాను అని సమాధాన మిచ్చాడు అవినాష్. అందుకు తనకు డబ్బు కావాలని అడిగాడు.

అవినాష్ కొడుకు మాటలు విని మతి పోగొట్టుకున్నాడు రాఘవయ్య. ఇప్పటికే తన చదువుకి చాలా అప్పులు చేశాడు. ఇప్పుడు బిజినెస్కి అంత డబ్బు ఎక్కడ నుండి తేవాలి? అని దీర్ఘలోచనలో పడ్డాడు రాఘవయ్య.

ఇంట్లో భార్య బింగారమంతా అమ్మి తన పొలం తాకట్టు పెట్టి కొంత డబ్బు ఏర్పాటు చేశాడు. ఆ డబ్బులు పట్టుకొని అవినాష్ బెంగళూరు వెళ్ళాడు. తన స్నేహితుడికి డబ్బు అంతా ముట్టు చెప్పాడు. అలా రెండు నెలలు గడిచినా తన స్నేహితుడు ఒక్క రూపాయి కూడా ఇప్పలేదు అవినాష్కి.

అనుమానం వచ్చిన అవినాష్ తన స్నేహితుడిని నిలదీశాడు. “పాట్లుర్చిప్ అన్నావు కదా! నా వాటా ఏది?” అని.

అందుకు తన స్నేహితుడు “నీకు పాట్లుర్చిప్ అని ఎప్పుడు చెప్పాను? నా దగ్గర ఉన్నప్పుడు ఇస్తాను, వెళ్లి వని చూసుకో” అని మాట మార్చాడు.

అంత ఘోరంగా తన స్నేహితుడు మోసం చేసినందుకు తట్టుకోలేక కోట్లాటకు దిగాడు అవినాష్. అందుకు కోపగించుకున్న తన స్నేహితుడు రౌదీలతో కొట్టించి “ఒక్క రూపాయి కూడా ఇప్పును ఎవరితో చెప్పుకుంటావో చెప్పుకో”

అని వదిలేశాడు.

మోసపోయిన అవినాష్ తన మొహం తండ్రికి చూపించలేక ఉద్యోగం తెచ్చుకోలేక తన జీవితాన్ని చేజేతులా నాశనం చేసుకున్నందుకు సిగ్గుతో ఆత్మహత్య ప్రయత్నం చేశాడు. కానీ అదృష్టవశాత్తు అవినాష్ ఆత్మహత్య చేసుకున్న సమయానికి పక్క రూములో వాళ్ళు చూసి రక్కించారు. ఇంటికి ఫోన్ చేసి జరిగిన విషయాన్ని చెప్పారు. ఈ సంగతి తెలిసిన రాఘవులు పరుగుపరుగున గుండెలు బాదుకుంటూ వచ్చాడు. తండ్రిని చూసి సిగ్గుతో తల దించుకున్నాడు అవినాష్. కొడుకు మీద

ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్న రాఘవయ్య కొడుకు అనమర్థతను చూసి కుంగపోయాడు. ఏమి మాటల్లాడకుండా ఇంటికి తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

ఇంటికి వెళ్లేసరికి అల్లుడు శేఖర్, కూతురు సాహితీ స్వీట్ బాక్స్ పట్టుకొని ఇంటికి వచ్చారు. సాహితీ భర్త ప్రోత్సాహంతో కరెస్పాండెన్స్‌లో డిగ్రీ పూర్తి చేసుకొని, గ్రూప్ 2

ఎగ్జమ్లో తాను సెలెక్ట్ అయి గవర్నమెంట్ ఉద్యోగం వచ్చిందని చల్లని కబురు తల్లిదండ్రులకి చెప్పాలని వచ్చింది.

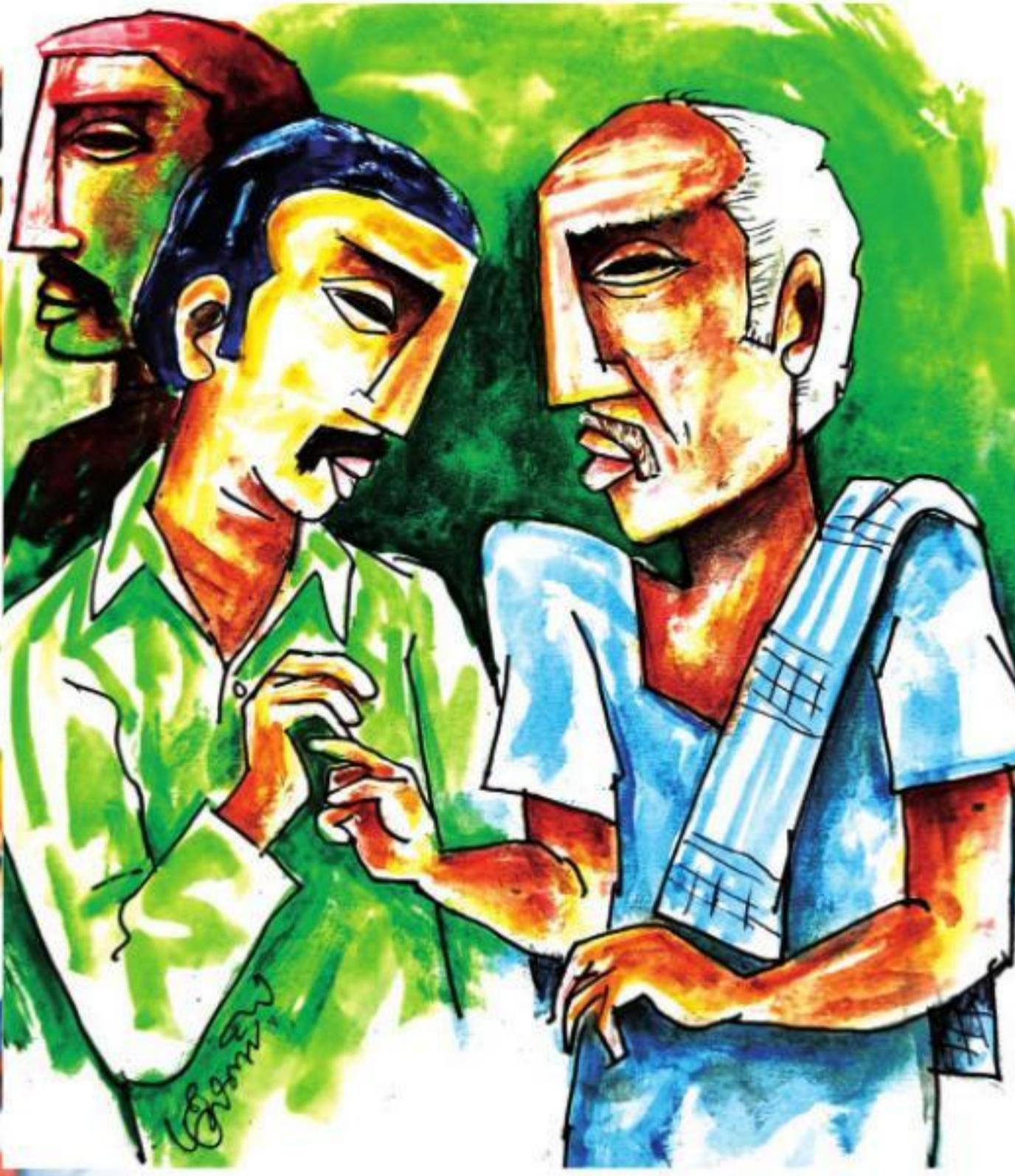
గుండెల మీద కుంపటి గావించిన రాఘవయ్య కూతురు ఉన్నతిని చూసి సిగ్గుపడ్డాడు. ఆడపిల్లని తక్కువగా చేసి మాటల్లాడినందుకు తనని తానే దూషించుకున్నాడు. మగ పిల్లాడు కుటుంబాన్ని ఉద్ధరిస్తాడు అని అపనమ్మకంతో ఉన్నదంతా ఊడ్చి పెట్టి అప్పులు చేసి చదివిస్తే ఈ రోజు వాడు ఒక అసమర్థుడై పిరికివాడిలా ఆత్మహత్య ప్రయత్నం చేసుకున్నాడు. అదే కూతురికి చిన్న వయసులోనే పెళ్ళి చేసి పంపించినా పల్లెత్తి మాట కూడా ఎదురు చెప్పుకుండా తలవంచుకుని వెళ్ళిన కూతురు ఈ రోజు తన తండ్రి తలెత్తుకునేలా చేసిందని ఆనంద భాష్యాలు కురిపించాడు.

తల్లిదండ్రులకు పిల్లల మీద నమ్మకం ఉండోచ్చు. కానీ అతి నమ్మకం ఉండకూడదు. ఆడపిల్లయినా మగ పిల్లవాడైన ఇద్దరినీ సమానంగా చదివించాలి. పిల్లల్లో తారతమ్మాలు తల్లిదండ్రులే చూపిస్తే సమాజంలో ఆ బిడ్డలు ఎలా బతకగలరు? భర్త మంచి వాడైతే ఆడపిల్ల తన జీవితాన్ని చక్కబెట్టుకోగలదు. అదే భర్త వ్యసనపరుడు అయితే చేతిలో చదువు లేకపోతే సమాజంలో బతకడం చాలా కష్టం. అదేవింగా కొండరు తల్లిదండ్రులు పిల్లలు కోరితే ఏదైనా తెచ్చి పెడుతున్నారు.

అడిగిన అంతా డబ్బులు ఇస్తున్నారు. కానీ పిల్లలు ఏం చేసున్నారు? ఎలా చదువుతున్నారు? అని పట్టించుకోకపోవడం వల్ల అవినాష్ లాంటి అబ్బాయిలు జీవితాన్ని నాశనం చేసుకుంటున్నారు.

నెయ్యీకు

సత్యా-నిజాయా

జగన్నాథం తన ఒక్కగానొక్క కూతురు నువ్వులను యోగ్యుడైన ప్రభాకరానికి ఇచ్చి పెళ్ళి చేశాడు. సౌమ్యుడు. భార్యను తనకు అనుకూలంగా మలచుకుని ధర్మబద్ధంగా జీవిస్తుండేవాడు. బట్టలు నేని గ్రామాల్లో తిరిగి అమ్మి వచ్చిన డబ్బుతో గుట్టగా సంసారం సాగిస్తుండేవాడు.

కూతురు గర్పం దాల్చడంతో తోలి కాన్పుకు పుట్టింటికి తీసుకెళ్లారు తల్లిదండ్రులు. మగ పిల్లలవాడు జన్మించడంతో ఇరు కుటుంబాల వాళ్లు సంతోషించారు. గంగారాం అని పేరు పెట్టుకుని గారాబంగా పెంచసాగారు. మగ పిల్లలు లేక పోవడంతో తన వద్దే ఉంచుకుని వెంట తిప్పుకోసాగాడు జగన్నాథం.

రెండో కాన్పుకు పుట్టింటికి పంపలేదు ప్రభాకరం. తమ ఇంట్లోనే ఉంచుకుని కాన్పు చేయించాడు మంత్రసానితో. చక్కని మగ పిల్లలవాడు కలిగాడు. శాంతారాం అని పేరు పెట్టుకుని ముద్దుగా పెంచుకోసాగారు.

జగన్నాథం వద్దీ వ్యాపారి. వచ్చిన వారి అవసరాన్ని బట్టి, వద్దీ పెంచేసేవాడు. తిరిగి ముక్కు పిండి వసూలు చేసేవాడు. తనను కలిసిన వారితో ఎప్పుడూ నిజం చేపేశాడు కాదు. పచ్చి అబద్దాలు చెబుతుండేవాడు. అలా చెప్పండే డబ్బు సమకూరదు అని గంగారాంకు హిత బోధ చేసేవాడు. గంగారాం తాత గుణాలను చక్కగా ఒంట బట్టించుకున్నాడు.

జగన్నాథం తనకున్న ఆస్తినంతా మనవడి పేరున రాశాడు.

తాత చనిపోవడంతో ఆస్తి తీసుకుని తండ్రి వద్దకు చేరుకున్నాడు గంగారాం. పెళ్ళవాడికి ఇరవై ఏష్ట, చిన్నవాడికి వద్దెనిమిదేళ్లు వచ్చాయి. ఇద్దరికీ స్వంతంగా వ్యాపారాలు పెట్టించాలని నిర్ణయించాడు తండ్రి. వడ్డి వ్యాపారంలో బాకీలు ఎగొట్టే వారి సంఖ్య ఎక్కువ కనుక ఈ వ్యాపారం మానేసి, కిరాణ దుకాణం మొదలు పెట్టు. గొప్ప లాభాలు రాకున్నా నష్టం ఉండదు. సరుకు పాపు గాదు' అని చెప్పాడు. ఒప్పుకున్న గంగారాం ప్రధాన అంగడిలో దుకాణాన్ని ప్రారంభించాడు.

కొన్న రేటు ఎప్పుడూ వినియోగదారులకు చెప్పకుండా, ఎక్కువ రేటుకు కొనుగోలు చేశానని చెప్పి, సరుకులను అధిక ధరకు అమ్ముతుండే వాడు. తండ్రి వారించేవాడు. ఇది వ్యాపారస్తుడికి మంచి లక్షణం కాదు. డబ్బు పోతే సంపాదించుకోవచ్చు. కానీ జనం నమ్మకం కోల్పోతే, వ్యాపారంలో "నిలబడలేం" అని నచ్చచేప్పే ప్రయత్నం చేసేవాడు. కానీ తండ్రి మాట లెక్క పెట్టకుండా, తాతయ్య నిజాయాతీ వనికి రాదన్నాడు కాబట్టే అంత సంపాదించగలిగాడు. నాదీ తాతయ్య బాటే అన్నాడు తండ్రి మాటలు లెక్క పెట్టకుండా.

చిన్నవాడితో చిన్న బట్టల దుకాణం పెట్టించాడు. శాంతారాం మాత్రం కొన్న రేటు చెప్పి, దాని మీద పది శాతం అధికంగా తీసుకుంటున్నానని నిజాయాతీగా చెప్పేవాడు. ప్రారంభంలో ఎక్కువ మంది కొనుగోలు దారులు రాలేదు కానీ, మిగతా బట్టల దుకాణాలోని ధరలతో పోల్చుకుని తక్కువ ధర వున్న శాంతారాం బట్టల దుకాణంలోనే కొంటుండేవారు. క్రమేహ వ్యాపారం పుంజుకుంది. శాంతారాం అంటే అబద్దం ఆడడు. నిజాయాతీగా వ్యాపారం చేస్తాడు' అని పేరు పడిపోయింది. దీనితో ఎక్కడెక్కడ నుండో జనం వచ్చి, బటులు తీసుకుని పోతుండేవారు. నాలుగేళ్ల గడిచే సరికి వ్యాపారం ఉధృతి పెరిగింది. పెళ్ళ దుకాణంలోకి మారి లక్షలో వ్యాపారం చేయసాగాడు. అతను వచ్చిన లాభాల్లో ప్రతి ఏడాది - గుళ్లకు, బళ్లకు విరాళం ఇస్తుండేవాడు.

గంగారాం దుకాణానికి వినియోగదారులు రావడం క్రమేహ తగ్గపోయారు. దుకాణంలో వస్తువుల ధరలను మిగతా దుకాణాలలోని ధరలతో సరిపోల్చుకునే వారు. ఎక్కువ ధర తీసుకుంటున్నాడని గ్రహించిన వినియోగదారులు గంగారంను నిలదీయగా, అవి నాణ్యతలేని సరుకులు, నాది నికార్పుయిన సరుకు అని బుకాయించే వాడు. అబద్దం ఎంతో కాలం దాగదు. గంగారాం దుకాణానికి జనం రావడం పూర్తిగా మానుకున్నారు. దీంతో దుకాణం మూసివేసి తండ్రి వద్దకు చేరుకుని బావురుమన్నాడు.

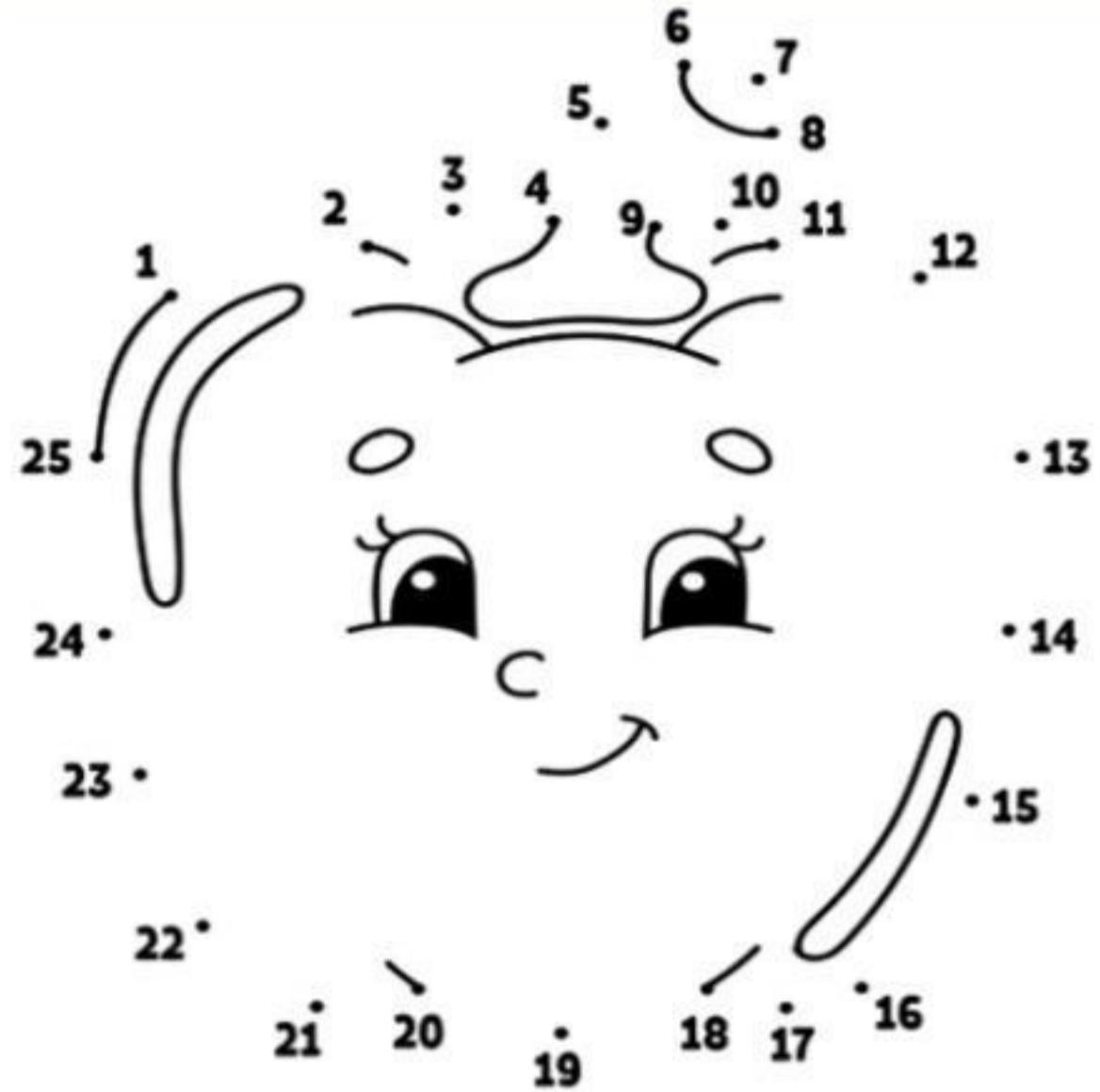
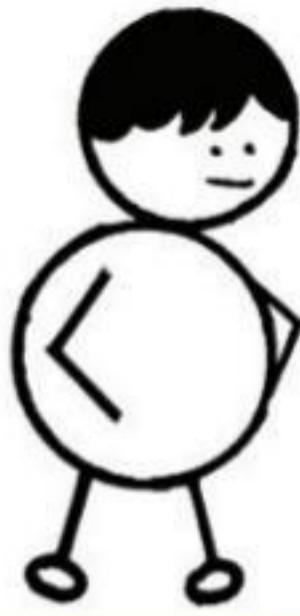
"సత్యా నిజాయాతీగా వ్యాపారం చేసేవాడు ఎప్పుడూ నష్టపోడు. చిన్నవాడు వ్యాపారం అలాగే చేశాడు. చక్కగా రాణించాడు. నువ్వేమో నిత్యం అసత్య మాడుతూ, వినియోగ దారులను మోసం చేశావు. నీ వ్యాపారం దివాళా తీసింది. ఎప్పటికైనా సత్యానిది, నిజాయాతీడే గెలుపు" అన్నాడు.

తండ్రి మాట ఒంటబట్టించుకున్న గంగారాం ఆ పట్టుం పదిలి దూరంగా వున్న శివపురి ఆ మరో పట్టణం చేరుకున్నాడు. తిరిగి దుకాణం తెరిచి, నిజాయాతీగా ప్రవర్తిస్తూ, సత్యసంధతతో వ్యాపారం చేస్తా దినదినాభివృద్ధి చెంది నగరంలోనే పెళ్ళ వ్యాపారస్తుడిగా మారిపోయాడు. కొడుకు అభివృద్ధి చూసి తలిదండ్రులు పొంగిపోయారు.

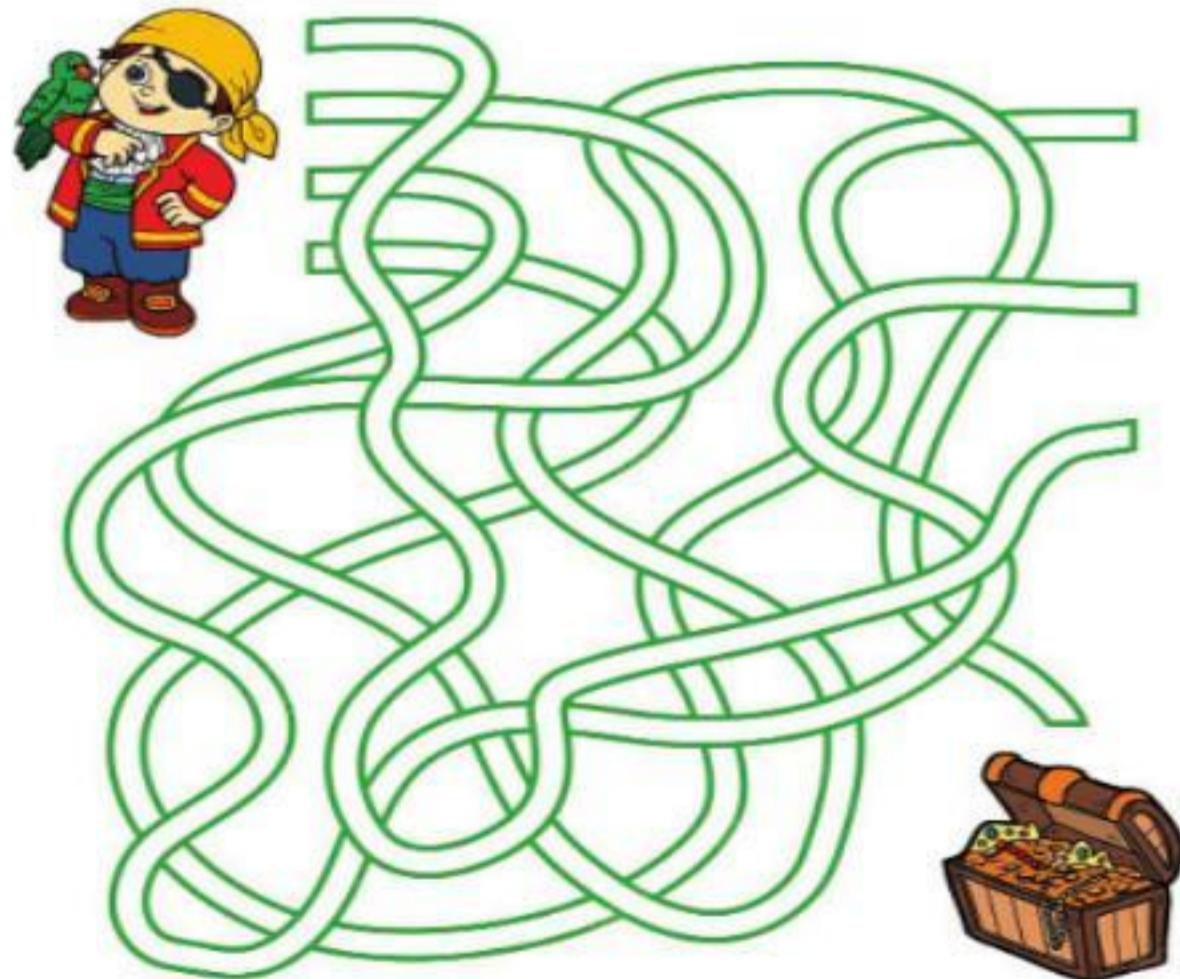
- పుప్పాల కృష్ణమూర్తి, 9912359345

పుట్టి గిలధర్
బుడ్డోడి తెలివి - 48

రేపట్టుంచి సూక్షలో
బుక్క ఇస్తారటరా!
ఫేన్ బుక్క కూడా
ఇస్తారారా?

చుక్కలు కలపండి? పైన కనిపిస్తున్న
బొమ్మ ఆకారం పూర్తిగా లేదు. వాటి స్థానంలో చుక్కలు
అంకెలున్నాయి. వాటి ఆధారంగా చుక్కలు కలిపితే ఏ
ఆకారం వస్తుందో ఓ సారి ప్రయత్నించి చూడండి...!!

దారేబి? పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో బుడ్డోడికి నిధిని
చేరుకోవాలంటే నాలుగు దారులున్నాయి. ఏ
దారి సరైనదో తెలియక తికమక పడుతున్నాడు. మీరేమైనా
దారి కనిపెట్టగలరేమో ప్రయత్నించండి చూడాం...!!

+ + + = **12**

2 = +

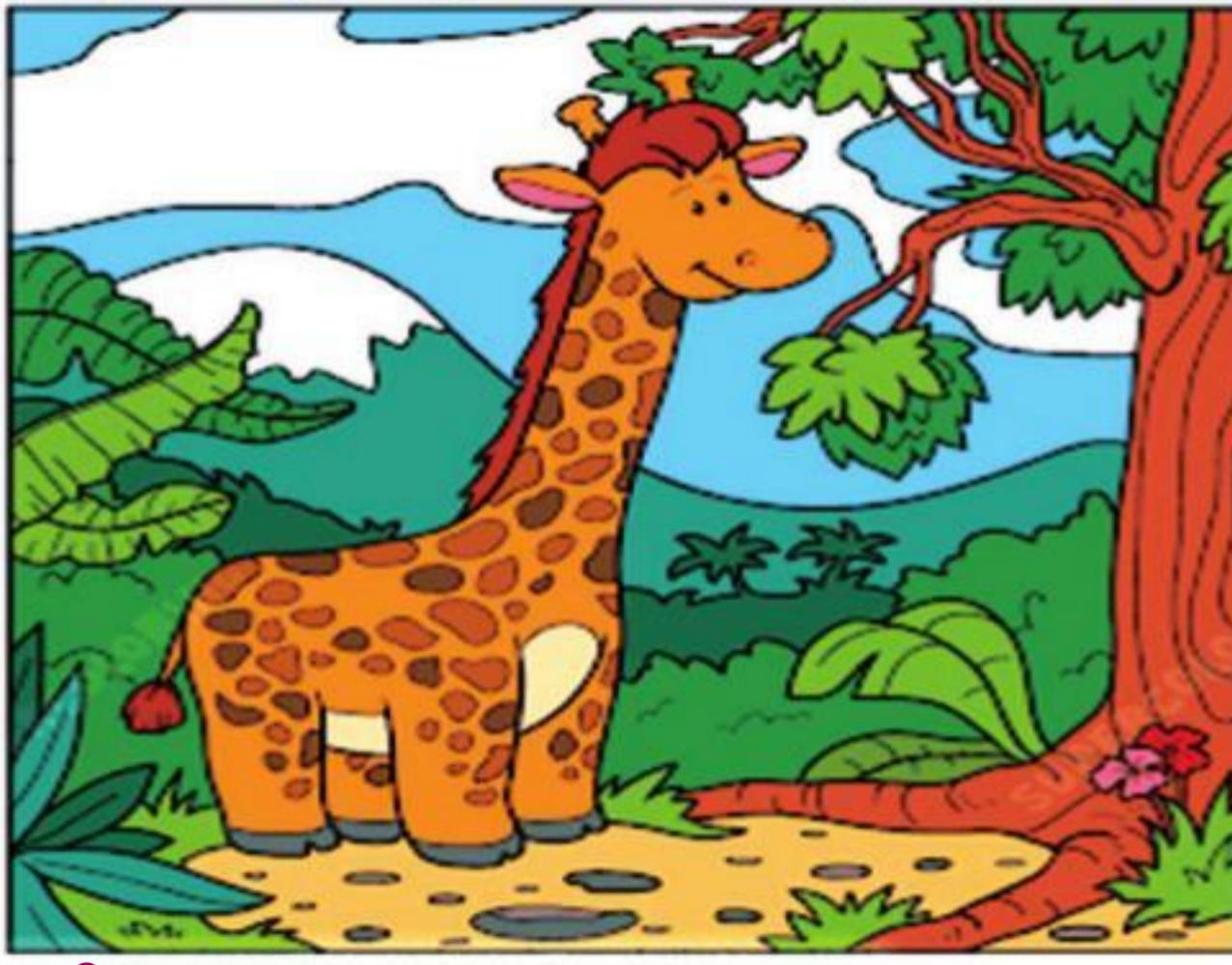
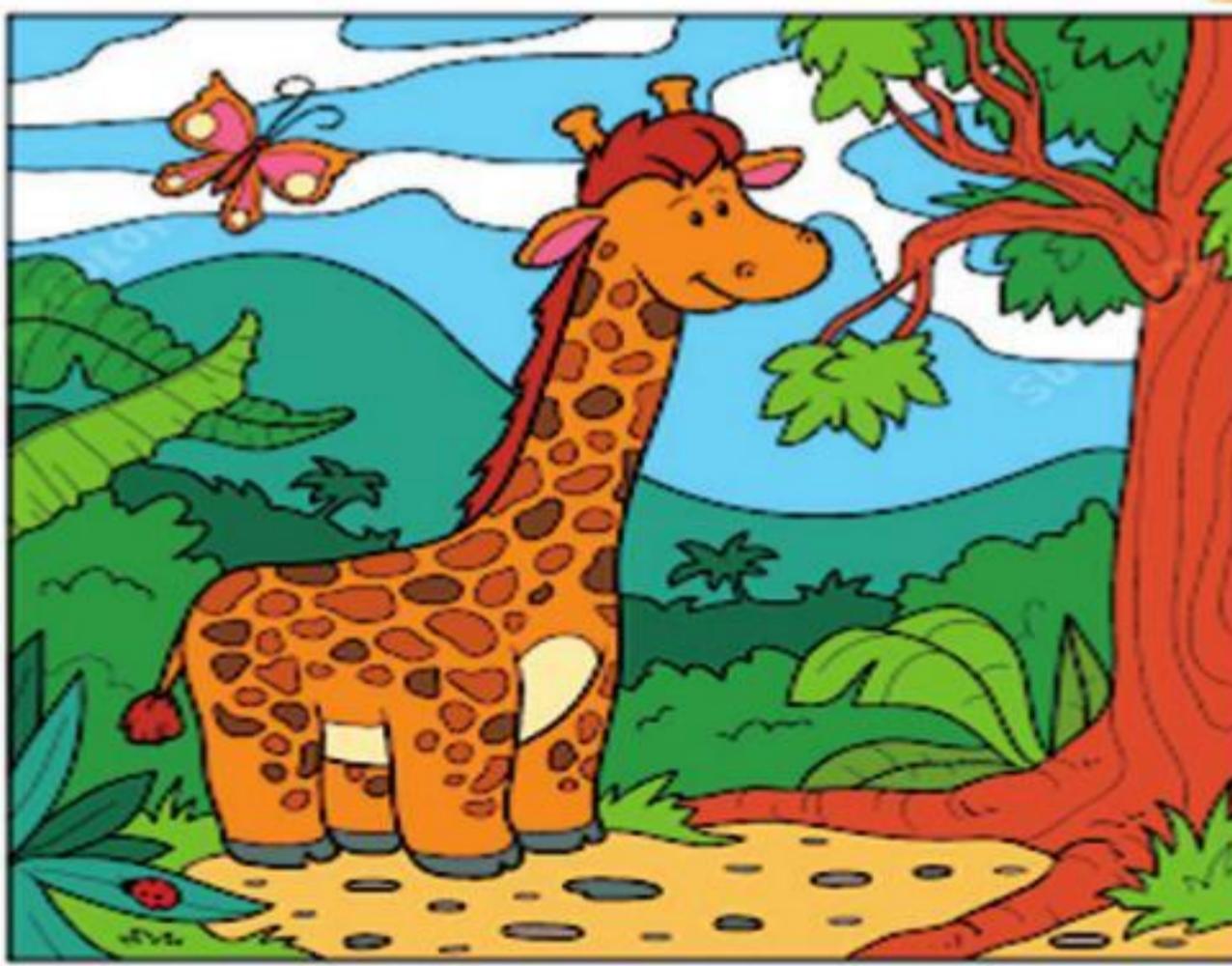
+ - **1** = **7**

20 - = **19**

= ? = ? = ? = ?

పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో కొన్ని
ఆకారాలున్నాయి. వాటి విలువలు ఎంతెంత
ఉంటే సమాధానాలు సరిగా ఉంటాయో లెక్క సరి చూస్తే, వేటి
విలువ ఎంతనో సమాధానం కూడా తెలుస్తుంది. మరెందుకు
అలస్యం... ప్రయత్నించండి..!!

లెక్క తేల్లండి

తేడాలు పైన ఒకేలా కనిపిస్తున్న బొమ్మలో రకరకాల
సముద్ర జీవులున్నాయి. కానీ వాటిలో పదిహేను తేడాలు
ఉన్నాయి. ఆవి ఏంటో కనిపెట్టగలరేమో ప్రయత్నించండి
చూడాం...!!

కరుణించి సకాలంలో వర్షాలను సమ్మిద్ధిగా కురిపించి పాడిపంటలు, పశుపక్ష్యాయులు ఆరోగ్యంగా ఉండాలని పెద్దపుసాల (పునర్వసు కార్మ) లలో ప్రతి తండాల్లో సీత్త పండుగ సందడి కనిపిస్తుంది. జూలై మాసం లో వచ్చే మంగళవారం రోజున వారి వీలును

ఆడవి బద్దల పండుగ సీత్త

గిరిజనుల చరిత్ర, సంస్కృతి సంప్రదాయాలు నాగరిక సమాజానికి భున్నంగా ఉంటాయి. ప్రథానంగా లంబాడీ, బంజారాల జీవనశైలి విధానాలు, కట్టుబాట్లు ప్రత్యేకం. లంబాడీ తెగలది ప్రాచీన సంస్కృతి.. అడవుల్లో పశుపతిష్ఠ వీర జీవన ఆధారం. లంబాడీ తెగ పవిత్రమైన ఆచార వ్యవహరాలను కలిగి ఉంటారు. అటువంటి వాటిలో సీత్త పండుగ కూడా ఒకటి.

పండుగ విశేషం

సీత్త భవానీ పండుగ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా నిపసిస్తున్న బంజారా, లంబాడీల వారి సంస్కృతి, సంప్రదాయాలకు ప్రతీక. ఈ పండుగ బంజారాల జౌనత్యాన్ని చాటుతుంది. వానాకాలం సీజన్ ఆరంభంలో జరుపుకునే ఈ పండుగ లంబాడీల పండుగలలో మొదటిది.

నేపథ్యం

పూర్వం లంబాడీ, బంజారాలు పశువులతో మమేకమై జీవనం సాగించేవారు. ఈ క్రమంలో వారి పశువులు గాలి కుంటు వ్యాధి బారిసపడి మృత్యువాత పడుతుందేవి. ఆ పరిస్థితులలో తండా పెద్ద మనిషి(నాయక్)కి కలలో వారి వన దేవతలైన ఏడుగురు అక్కచెల్లు (మేరమా, త్వజ్ఞ, మంత్రాళ్ళ, కంకాళి, హీంగ్లు, ద్వాళంగర్, సీత్త యాడీలో చిన్న దేవత సీత్త యాడి ప్రత్యుషమై నన్ను కొలిచి, నా మొక్కలు తీరిస్తే మీ పశుసంపదను కాపాడుతానని వాగ్దానం చేసిందని చరిత్ర చెబుతోంది. మరో ఆధారం ఏమిటంటే ఏడుగురు దేవతలలో ఆరుగురిని తమ తమ ఇళ్ళలో నెలకొల్పుతారు. కానీ చిన్న దేవత సీత్త భవానీని మాత్రం ఊరి అవతల వేపచెట్టు నీడలో పూజిస్తారు. కారణం సీత్త యాడీ ఆపుల మందతో వెళ్లిన క్రమంలో తిరిగి సాయంత్రం ఇంటికి రాకపోడడంతో ఆడవిలోనే శిలా విగ్రహంగా మారిందని అందుకే ఆ తల్లిని అడవిలో పూజిస్తారని పెద్దలు చెబుతున్నారు. ఏది ఏమైనా పశువుల రక్షణ కే సీత్త భవానీని కొలుస్తారనడంలో సందేహం లేదు. వీరిని ప్రతి ఏటా పూజిస్తారు. వీరితో పాటు లుంక్కియా (దేవతల తమ్ముడు) ను కొలుస్తారు.

నిర్వహించుకునే సందర్భం

వానాకాలం సీజన్ ప్రారంభానికి ముందుగా జరుపుకునేదే ఈ సీత్త భవానీ పండుగ. వరుఱుడు

బట్టి ఆయా గిరిజన తండాల్లో లంబాడీలు ఈ వేడుక నిర్వహించుకుంటారు.

విధానం

ఏడుగురు వనదేవతలతో పాటు చిన్న దేవత అయిన సీత్త భవానీని తండా పొలిమేరలో చిన్న రాష్ట్ర ఏర్పాటు చేసి వాటికి రంగు (గేరు) పూస్తారు. వరుఱ క్రమంలో తూర్పు దిక్కుకు అభిముఖంగా ప్రతిష్టిస్తారు. ఈ ఏడుగురు దేవతలకు ఎదురుగా (కొంత దూరంలో) లుంక్కియా (దేవతల తమ్ముడు)ను నెలకొల్పుతారు. ఈ విధంగా ప్రతిష్టించిన దేవతలకు వర్ష రుతువులో పూసిన పూవ్యలతో పాటు, మామిడి ఆకుల తోరణాలతో అందంగా అలంకరణ చేస్తారు. అనంతరం గిరిజన మహిళలు అంతకు ముందు రోజు నానబెట్టిన జోస్తు, పప్పు ధాన్యాలతో నైవేధ్యం (ఘాసోడీ, గుగ్గీ) తయారు చేస్తారు. వీటితో పాటు లాప్పి (బెల్లం అన్నం), ఉల్లిగడ్డ, ఎండు మిరప కాయలు, శుద్ధ జలాస్త్రీ పూజలో సమర్పిస్తారు. తండాలో గిరిజన మహిళలు తలంటు స్వానమాచరించి నూతన దుస్తులు (పూల్యగాల, గుంగో) ధరించి డప్పు చప్పుక్కలో, సంప్రదాయ పాటలు పాడుతూ కోలాహలంగా సీత్త భవానీకి నైవేధ్యం సమర్పిస్తారు. తండా పెద్ద పూజారిగా వ్యవహరిస్తారు. సాయంత్రం సమయంలో సీత్త యాడికి గౌరైపోతులు, కోళ్ళను బలిస్తారు. పోతుల పేగు తీసి దాన్ని లుంక్కియా వరకు పరుస్తారు. దాని పైనుంచి తండాల్లోని పశువులను దాటిస్తారు. దీన్ని దాటోడి (గోడ్డ దాటుడు) అని అంటారు. ఈ క్రమంలో బలిచ్చిన గౌరైపోతు రక్తంలో వాసోడీ గుగ్గిల్లను కలిపి ఎడ్డు, గేదెలు, మేకల మందపై చల్లుతారు. ఈ విధంగా చేయడం వల్ల తమ పశువులకు ఎలాంటి రోగాలు దరిచేరకుండా సీత్త భవానీ రక్షిస్తుందని గిరిజనుల నమ్మిక. ఈ వేడుకు బంధువులు, ఆడబిడ్డల రాకతో సీత్త పండుగ సందడి కనిపిస్తుంది.

- ఇస్లామ్ దేవేందర్
కాకతీయ యూనివర్సిటీ జర్నలిజిం పూర్వ విద్యార్థి,
వరంగల్ గ్రామీణ జిల్లా

సినిమాటోగ్రఫీ

11 తరువాయి...

సినిమాటోగ్రఫీ సహాయంలో చట్టం పై సహాయికు పాటు కోలీవుడ్ పరిశ్రమలకు చెందిన అనేక మంది దర్శకులు, నటీనటులు తీవ్రంగా మండి పడుతున్నారు. ప్రజలను రక్కించడం కోసం చట్టం ఉండాలి గాని వారి గొంతు నొక్కడం కోసం కాదంటున్నారు. బాలీవుడ్ కు చెందిన అనురాగ్ కశ్యాప్, నందితాదాన్, ఫర్హన్ అబ్బుర్, తమిళ దర్శకుడు వెట్రీమారన్ టో పాటు 1400 మందికి పైగా సినీ ప్రముఖులు తమ నిరసనను తెలుపుతూ కేంద్రానికి లేఱి రాశారు. ఒక చిత్రాన్ని సెన్సర్ చేసిన తర్వాత మళ్ళీ సెన్సర్ చేయాలని ఆదేశించే అధికారం కేంద్రానికి ఉండటం అనేది వాక్సాస్వత్రంత్యపు హక్కును హరించేదిగా ఉండని పలువురు హీరోలు, దర్శకనిర్మాతలు ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు.

ఈ సేపథ్యంలో తమిళ నిర్మాతల సంఘం అధ్యక్షుడు

...7 తరువాయి

ఆలోచన. అయితే తులసి మాత్రం వేరే పని ఉండని ఆ జర్నిని తప్పించుకుంది. “మేడం మీరు కూడా ఆ ఫంక్షన్ కి ఓ అతిథిగా రావాలి సుమా” అన్నాడు సెక్రటరి.

వాళ్ళు వెళ్ళిపోయిన తర్వాత పిల్లలవాడిని రెడీ చేసి స్కూల్ కి పంచించి తులసి..! ఉన్నట్లుండి ఆకాశం అంతా నల్లటి మేఘాలు కమ్ముకున్నాయి. గాలి, దుమ్ము భయంకరంగా రేగింది. భయం వేసి గడియ వేసుకుని పడుకుంది. కానేపటికి గాలి ఆగింది, వర్షం పడుతూనే ఉంది. సనాతన్ క్లేమంగా రావాలని దేవుడిని వేడుకుంది.

ఆ రాత్రి సనాతన్ తిరిగివచ్చాడు. అతనికి నిద్ర పట్టక, పక్కంతా దొర్లుతున్నాడు. బయట కప్పలు బెకబెక లాడుతున్నాయి.

“ఎమయింది, మంత్రి గారిని కలిశారా..?” అడిగింది తులసి.

“అసలు నేను భువనేశ్వర్ కి వెళ్ళకపోయినా బాగుండును” సనాతన్ నిట్టూర్చాడు.

“మీరు మంత్రి దగ్గరకి వెళ్ళినపుడు ఆ యూత్ క్లబ్ సెక్రటరి కూడా ఉన్నాడా..?” తులసి ప్రశ్నించింది.

“అతను అప్పుడు లేడులే”

“హమ్ముయ్యా..బతికి పోయాం”

“నాతో అబద్ధం ఎందుకు చెప్పావు” సనాతన్ అడిగాడు.

మురళి, నటుడు కార్టీ, నటి, దర్శకులు రేవతి తదితరులు స్టోలిన్సు కలిసి వినతివత్రం సమర్పించారు. దీంతో ముఖ్యమంత్రి స్టోలిన్ మంత్రివర్గ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి సినిమాటోగ్రఫీ సవరణ చట్టం గురించి చర్చించి. చట్ట సవరణను వ్యతిరేకిస్తూ తీర్మానం చేశారు. అదే విషయాన్ని కేంద్రమంత్రి కి లేఖ రాశారు.

సినిమా ప్రదర్శనలకు కేంద్రీయ చలన చిత్ర ధ్రువీకరణ సంస్థ (సి.బి.ఎఫ్.సి) జారీ చేసే ధ్రువపత్రాల అధికారం. కేంద్రం అధీనంలోకి తీసుకుంటూ చట్టాన్ని రూపొందించాలన్న నిర్ణయం సరి కాదని, ప్రపంచంలో అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశంగా మన్మంతులు అందుకుంటున్న భారత దేశంలో వాక్ స్వాతంత్రపు హక్కు హరించేలా ఈ చట్టం ఉండంటున్నారు. పైగా ఈ సవరణలు కోర్సు తీర్పులకు వ్యతిరేకం అన్నారు. అందువల్ల వెంటనే ఈ చట్టాన్ని వీలైనంత తొందరలోనే ఉపసంహరించుకోవాలని సినీ ప్రముఖులు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఇది భావప్రకటన స్వేచ్ఛను హరించడమేనని బాలీవుడ్ కు చెందిన అనురాగ్ కశ్యాప్, ఫర్హన్ అబ్బుర్, నందితా దాన్, షభానా అజ్ఞీ, ఆమీర్ భాన్, తమిళ టైరెక్టర్ వెట్రీమారన్ నటులు కమలహసన్, సూర్య, కార్తీ, విశాల్, రేవతితో పాటు ప్రకాష్ రాజ్, రాంగోపాల్ వర్గ లాంటి వారు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఈ చట్టాన్ని వ్యతిరేకంగా వీరు తమ నిరసన గళాన్ని టైట్టర్ వేదికగా తెలుపుతు, సోపల్ మీడియా వేదికగా యుద్ధమే చేస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో కేంద్రం సినిమాటోగ్రఫీ చట్టంలో ఎలాంటి మార్పులు చేయనుంది అనేది ఆస్క్రికరంగా మారింది.

❖❖

“ఏ అబద్ధం”

“నీకు అది బాగా తెలుసు.. మళ్ళీ నైందుకు అడగడం”

“ప్రతి ఒక్కరూ ఏవో గొప్పలు చెబుతూనే ఉంటారు. నాకు చెప్పడానికి ఏమి ఉంది, అంతకంటే ఏమి చేయను మరి జాలిగా అంది తులసి.

సనాతన్ లేచి కూర్చున్నాడు. ఆమె మొహంలోకి చూశాడు. తప్ప చేసిన భావం ఏ మాత్రం ఆమెలో కనిపించడం లేదు.

“అసలు ఏమయింది చెప్పండి” అడిగింది తులసి.

“ఎమయిందా... అసలు ఆ మినిప్పర్ నన్ను గుర్తుపట్టనే లేదు. మన ఊరు వచ్చినప్పటి సంగతులు గుర్తు చేశాను. ఆ రోజు ఎవరో జ్యోతిష్యుడు రథశర్ప అనే ఆయన ఇంటికి వెళ్ళబోయి పొరబాటున మన ఇంటికి వచ్చారట. ఆ టైపర్ చేసిన పొరబాటు వల్ల అలా జరిగిందట..” చెప్పాడు సనాతన్.

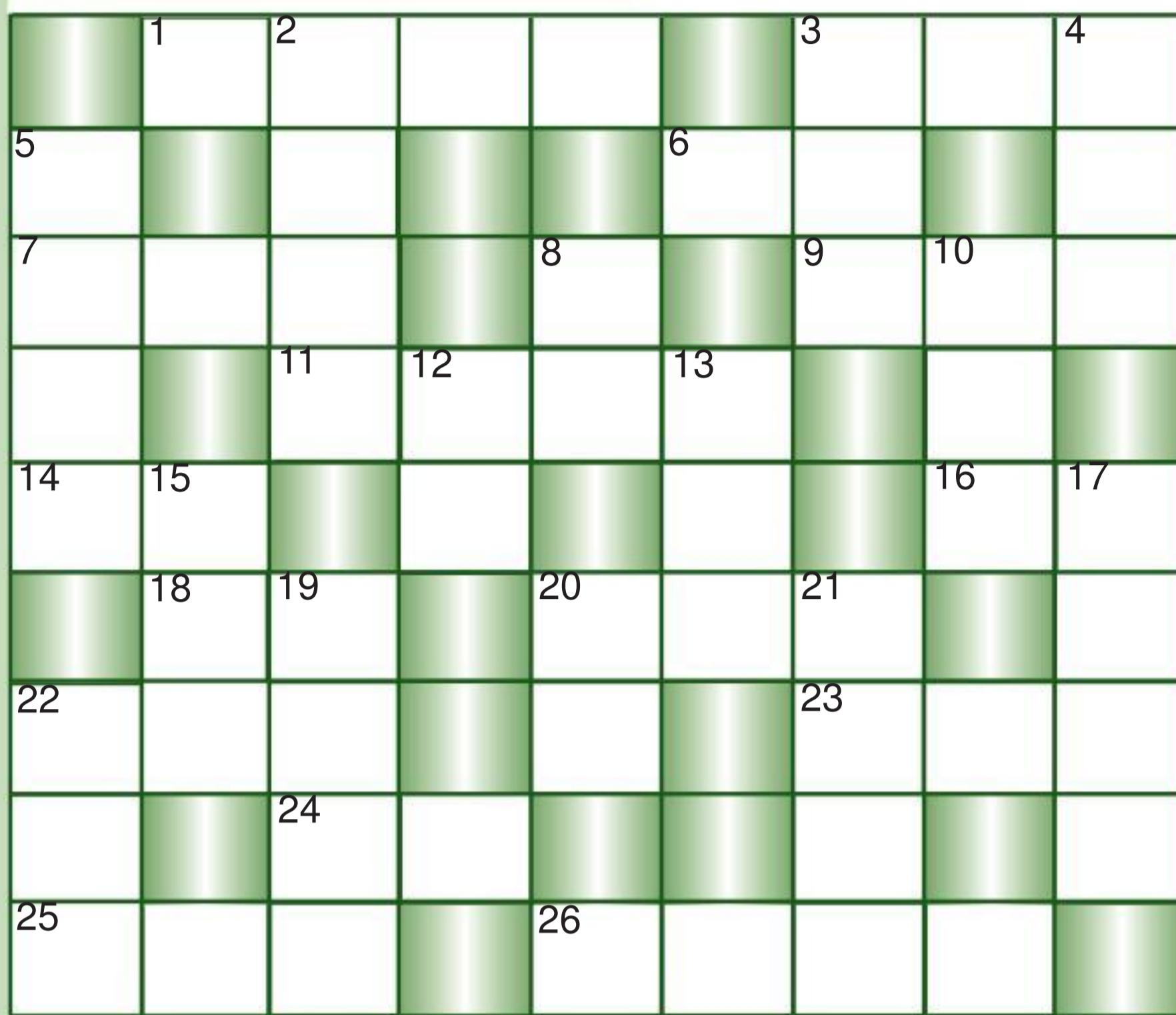
తులసి ఇకిలించింది. సనాతన్కి మండిపోయింది. “ఎందుకు నవ్వడం.. నవ్వడానికి ఏముంది దాంట్లో” అరిచాడు.

“ఏదో చాన్నాళ్ళకి గొప్పలు చెప్పడానికి ఒక అంశం దొరికిందని కానిచ్చాను. ఆ మాయలో జనాల్ని కొన్నాళ్ళు ఉండనివ్వండి” అంది తులసి.

సనాతన్ భార్య మొహంలోకి చూశాడు. ఆ ముద్దుమోము అంతబట్టని విషయంలా తోచింది.

❖❖

వదకేళి 312 - సుధామ

ఆధారాలు

అడ్డం

1. పూరీలో జగన్నాథుడికి జరిపేది (4)
3. దేవడు వరమిచ్చిన ఈయన ఇవ్వలేదట! (3)
6. మిత్రుల మధ్య చనువు పిలుపు (2)
7. దంత ధవనపు పుల్ల (3)

9. రంకుటాలు (3)
11. కిరీటము, తురాయి, కొండకోన (4)
14. పూర్వము (2)
16. ‘..... పూసి మారేడు కాయ చేశాట్టపు’ (2)
18. రెండు, ద్వారుము, మోదుగ ముందే పోయింది (2)

20. చివర దీర్ఘంతో ఒకప్పుడు ఈ హెశాటశ్శు కడు ప్రసిద్ధి (3)

22. దౌడు (3)

23. తిను, భుజించు (3)

24. కోపము (2)

25. ఎటు చూసినా ఒకే రుచి (3)

26. కోడి (4)

నిలువు

2. కొప్పు ముందు బొడ్డో చుక్క వుంది! (4)

3. పుష్ప దళము (3)

4. సన్నుటి పుల్ల (3)

5. కవిత్వం రాయాలంటే ఇది రావాలిట! (4)

8. ఉద్యానవనం (2)

10. కర్మార వసంత రాయల ఆస్థాన నర్తకి (3)

12. గాజు పాత్ర (2)

13. మందుమాట (3)

15. ఫాలము (3)

17. అక్కర రూపం దాల్చిన ఒకే ఒక్క ఇది లక్ష మెదళ్ళకు కదలిక అన్నాడు కాళోళీ (4)

19. రోమాంచము (4)

20. ఇది విన్న విశ్వాసం వుండాలి కదా! (2)

21. చిక్కు, బాధ, పెనుగులాడు (4)

22. పట్టె మంచంమీది మెత్తటి పాన్సు (3)

గమనిక

► సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు రెండు ప్రతులు పంపించాలి.

► రచయితలే సమీక్షలు రాయించి పంపకూడదు.

► పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు సంబంధించి సంపాదకులదే తుది నిర్ణయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు, ఫోన్లలో సంప్రదింపులకు తావు లేదు.

చిరునామా : సోపతి, నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక, ప్లాట్ నెం. 21/1, ఎం. పోచ్. భవన్, ఆజమాబాద్, ఇండప్రియల్ ఏరియా, బాగ్లింగంపల్లి, హైదరాబాద్-500020

వదకేళి- 311 జివాబు

	1 ము	2 సొ	వి	త్రి	3 ప్ర	4 తం
5 దా	డి		మృం		6 ఇం	
న		7 శే		8 జి	9 కా	10 మా
11 తీ	ర్షి	ము		12 గు	డి	13 వ
లు		15 షి	16 కా	రు	17 పా	త్వీ
18 రు	19 ము		ష్టం		20 ప	రు
	21 గ	22 తీ		23 య	24 ము	డు
25 శా		థి			భా	26 మూ
27 పం	తం		28 త	ల	వం	క
					ర	

వదకేళి పజిల్సి పూర్తి చేసి కరెక్ట్ సమాధానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

రేడియో రూపకాలు “రూపకాలంకారం”

తెలుగు నాటక రంగానికి 160 ఏళ్ళు చరిత్ర ఉంది. నాటకం దృష్ట రూపం చాలా అద్భుతంగా వుంటుంది. శ్రవ్య రూపాలు కూడా ఆకాశవాణి మాధ్యమంలో గొప్ప గొప్ప ప్రయోగాలు జరిగాయి. అలాగే సంగీత నాటక రూపాలు కూడా జాతీయ స్థాయిలో ఎంతో ప్రాధాన్యత సంతరించుకున్నాయి. 1947 తర్వాత ఆకాశవాణి తన నాటక రూపకాన్ని విస్తృతికరించింది. బాలాంత్రపు రజనీ కాంతారావు, శ్రీనివాసన్, ఇంద్రగంటి లాంటి వారు ఆకాశవాణి సంగీత, నాటక రూపకాలకు ప్రాణం పోశారు. “కంచికి చేరని కథ” లాంటి అద్భుత నాటక రూపాలు (వి.ఎస్.కామేశ్వరరావు) ఎన్నో సాంఘిక నాటకంలో వున్నాయి.

తన పెద తండ్రి బోల్లిముంత శివరామకృష్ణ సాహిత్య వారసత్వాన్ని తన పరం చేసుకొని, కవిత్వం - నాటకం - అంశాలపై బోల్లిముంద వెంకట రమణ రావు పట్టు సాధించారు. ఈ గ్రంథంలో 12 రూపకాలున్నాయి. రూపకాల్లో వ్యాఖ్యాతల ప్రాధాన్యత ఇస్తూ రాసారు. ప్రయోక్త ప్రదర్శన(ల)ను నడిపించడం ఓ అద్భుత టెక్నిక్ - సర్వేజన సుఖినోభవతు! లో ప్రయోక్తలు + మాతాక్షీయో మూడే పాత్రలతో నడిపించారు.

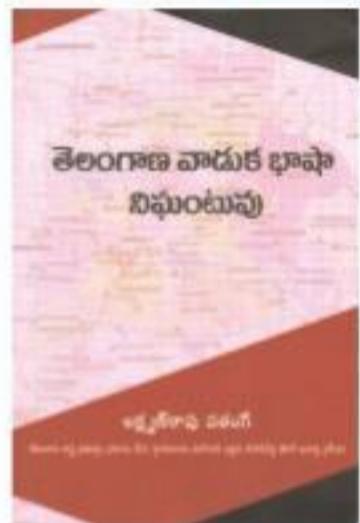

డా॥ నోరి వారు అన్నట్లుగా ‘రణతంత్ర చత్రపతి’ - వ్యాఖ్యాతల ప్రాధాన్యత కనిపిస్తుంది. రూపకంగా నాటికను విస్తరించి చక్కబి ఇతివృత్త బలం; పదునైన సంభాషణలు, చరిత్ర కోణంలతో పాటు వాస్తవ వివరణతో అద్భుతంగా అక్షరీకరించారు బోల్లిముంత వెంకట రమణారావు.

అంబేద్కర్ నాటకంలో ఆనాటి సాంఘిక స్థితిగతులు, అంటరానితనంపై సాగించిన పోరాట కృషి పదునైన సంభాషణలతో బాగా రాసారు. సెల్యూట్ - ఆమె ఎవరైటేనే! విడాకుల దినోత్సవం, రక్తదాత సుఖిభవా! నాటకాలు కొంచెం మార్పు చేసుకొని స్టేజి ప్రదర్శనలుగానూ ప్రదర్శించుకోవచ్చు!! చాలా కాలం తరువాత చక్కబి రేడియో రూపకాలు పారకులకు - శ్రోతలకు (రేడియో అందించిన రచయిత అభినందనీయులు.

నమిక్తలు (రచన : బోల్లిముంత వెంకటరమణారావు, పేజీలు : 140, వెల : రూ.100/-, ప్రతులకు : బోల్లిముంత వెంకట రమణారావు, 3-1-116, విద్యానగర కాలనీ, కొత్తగూడెం - 507101, ఖమ్మం జిల్లా. సెల్ : 8106713351)

- తంగిరాల చక్రవర్తి, 9393804472

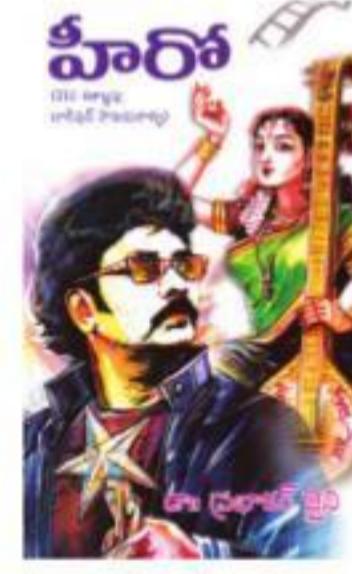
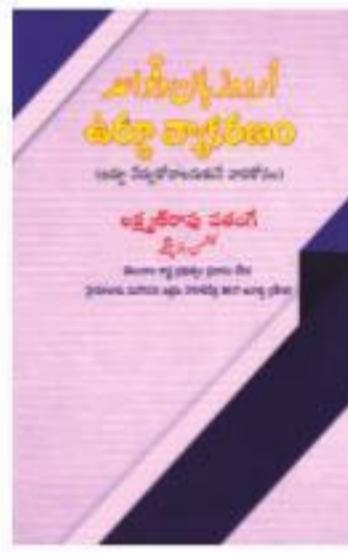
తెలంగాణ వాచుక భాషా అందుకున్నాం

నిఫుంటువు, రచయిత : లక్ష్మీరావు పతంగే, పేజీలు : 214, వెల : రూ. 200/-, ప్రతులకు : అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో...

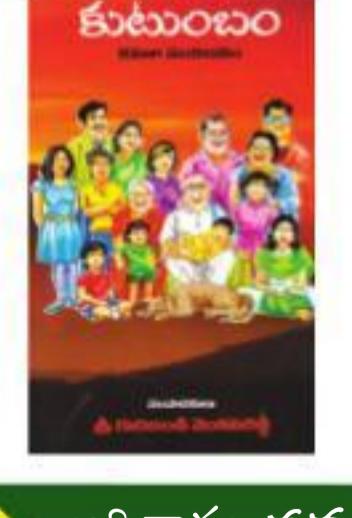
ఉర్దూ వ్యాకరణం, రచయిత : లక్ష్మీరావు పతంగే, పేజీలు : 160, వెల : రూ. 150/-, ప్రతులకు : అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో...

మనం మనం బరంపురం (కథా సంకలనం), సంకలనకర్త : అవసరాల రామకృష్ణరావు, పేజీలు : 128, వెల : రూ. 150/-, ప్రతులకు : సేతుపతి ఆదినారాయణ, సెల్ : 9438676699; జ్యోతి వలబోజు, సెల్ : 8096310140; కాచిగూడ నవోదయ బుక్ హాస్.

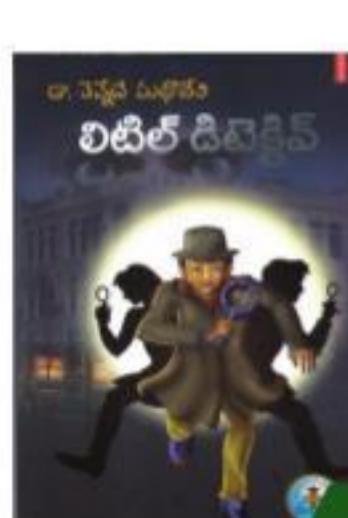
లిటిల్ డిట్క్షివ్ (సపలిక), రచయిత : తెన్నేటి సుధాదేవి, పేజీలు : 148, వెల : రూ. 150/-, ప్రతులకు : జ్యోతి వలబోజు, సెల్ : 8096310140;

శ్వార్య దారాలు (కథలు), రచయిత : శ్రీనూ వాసా, పేజీలు : 98, వెల : రూ. 100/-, ప్రతులకు : అర్పన తెలుగు, సెల్ : 08558899478; జ్యోతి వలబోజు, సెల్ : 8096310140; కాచిగూడ నవోదయ బుక్ హాస్.

కుటుంబం (కవితా సంకలనం), సంపాదకులు : గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, పేజీలు : 84, వెల : రూ. 100/-, ప్రతులకు : జి.భవానీ రెడ్డి, బి. 70/ఎఫ్ 1, పి.ఎస్.నగర్, విజయ నగర కాలనీ, హైదరాబాద్ - 057, సెల్ : 9849882783

ఆదివారం నవ తెలంగాణ సాంకేతిక || 25 || 11 జూలై 2021 ◆

నవ్వుతూ నడుస్తూ

మానవారాధన ముందు
 మళ్ళీ దైవారాధన
 వెనక్కి మళ్ళింది

 చట్టం న్యాయం థర్చం
 ఇప్పుడున్ని
 తలదించుకున్నాయిగా

 అనలు రాజ్యకేతనమే
 నేడు సిగ్గుతో వైతిక
 అవసతం అయింది

 సంకల్పమే కాదు
 సుస్థిర క్రియాశీలతకు
 సరికేతనై
 సమన్వయంగా
 నిలిచావు మరి...

ఈ వారం కవిత్వం

మనోబలానికి
 వయసు అడ్డం కాదని
 నవ్వుతూనే చెప్పావు

 ఊగిసలాటలు వద్దు
 ఉద్యమమే ముద్దు
 ఇదేగా మాకిచ్చిన
 జీవన సందేశం

 చూస్తావుగా..
 నీ బాటలో
 నవ్వుతూ నడుస్తాం..

(స్థాన్సాఫికి శ్రద్ధాంజలి ఫుటీస్టూ...)

- కె. శాంతారావు

99597 45723

ఆకుపచ్చని కలల రాజు

ఎన్ని వేడి దినాల
 నింగీ నేలా ఎండ సంభాషణమో
 ఎన్ని నెలల
 వడగాలుల తండ్రాటనో...

 నల్లమబ్బుల ముసుగేసుకొని
 చినుకుల చప్పట్లతో సైగ చేస్తూ
 నేలను తాకింది మిరుగునాడు ఆకాశ గంగ.

 చెయ్యడ్డం బెట్టి
 మొగులుకేసి చూసుడు ఆపేసి
 కొమ్మలు మేఘాల జమిలి సాయ్యటలకు
 పచ్చని ధ్యాసలో
 గాలి మోటారయ్యండు భూమి పుత్రుడు.

 అగడు అగడుగా నీళ్ళను చప్పరిస్తున్న
 మళ్ళీబెడ్డలని చూసి
 తెగ మురిసి పోయిండు కాపు రాజు

 తెప్పులని నల్లటి దుప్పట్ల కింద కమ్మి
 భూమి ఆకాశాలు సద్గుల్ల భవిష్యత్తుపై
 వాన సంతకం చేశాయి.
 కొత్తకోడలుతో పత్తి ఇతనాలు పెట్టించి
 తోలిసూరు కడుపు కాయాలని
 మిరుగు బోనమేసి మొక్కింది పల్లెతల్లి.

 సాలు సాలూకూ

సరితెల గింజల ధారలో
 జడ్డిగాల జంపాలాటలో
 ఆలు మగల పంట ముచ్చట్ల జోరులో
 పోత కాతల జుంబిడి మొదలైంది.
 ఇల్లా నేలా ఒక్కసారే నెలతప్పి
 ఇగురు పెడుతున్నయి
 తల్లుల చెమట పాలు తాగుతూ.

 మట్టివాసనకు పొంగిన పానంతోలేసి
 ఎర్రటి అంగీలతో
 హల్ చల్ చేస్తున్నయి ఆరుద్రపురుగులు.
 మొలకల చెవుల్లో గుస గుసలాడి
 బలమును బలమును
 అర్థమిచ్చిపోయినాయ్ అపడాల గుర్రాలు.
 నాగులు నల్ల త్రామలూ
 మృగశిరా మోహంలో
 పురి వెట్టిన తాళ్ళయినయి.
 మొలకల పాపలని
 ముసిముసిగా పలుకరించ వచ్చినై
 పసుపు పన్నెల బసవన్నలు
 తోకలేపి తల్లిని అంబా అని పిలుస్తున్నది
 ఎందోద్దుల లేగదూడ.

పచ్చని కోరికలలో
 పంటనే ప్రపంచమనుకొని
 లోకమే తనవాళ్ళనుకొని
 బతుకు పయనమై పోతున్నడు
 ఆకుపచ్చని కలల రాజు

- డా. ఉదారి నారాయణ, 9441413666

మనసు తెరకు కొత్తరంగులద్దిన పాట

మనం కోరుకున్నదేదయినా
మనకు దొరికితే మన ఆనందానికి
అంతు ఉండదు. అదే మనం
ఊహించని స్వర్గం మన కళ్ళముందు

వాలితే దాన్ని మించిన అధ్యష్టం ఇంకోకటి ఉ
ండదు. అలాంటి ఊహించలేని శాశ్వతమైన
సంతోషాన్ని తన స్నేహితుని ద్వారా పొందిన
ఓ అమ్మాయి అంతరంగ భావనలకు ప్రతీకయే
ఈ పాట.

'మిన్ ఇండియా' (2020) సినిమాలో
'కల్యాణ చక్రవర్తి' రాసిన ఈ మృదులమైన పాట
ఎంతో గొప్ప భావగాఢతను తెలియపరుస్తుంది.

నిన్నటి దాకా తీరలేని బాధల్లో
కూరుకుపోయిన అమ్మాయికి ఓ వరంలాగా
దొరికాడు ఓ స్నేహితుడు. ఆమె సంతోషానికి
కారణమయ్యాడు. అతని రాకతో ఆమె
జీవితమనే నింగిలో కొత్త కొత్త చిత్ర వర్ణాలు
వెల్లివిరిశాయి. నశించిపోనటువంటి కాలాలు నా
సొంతమై నేడు నిలిచాయి. నిన్నటి కంట తడి
నేడిక ఉండదనీ, అందుకోలేని ఆనందాలన్ని నీ రూపంలో నేను
అందుకుంటున్నానని ఆమె అతనిపై గల అవ్యక్తమైన అభిమానాన్ని
వ్యక్తం చేస్తుంది.

తాను వెళ్ళవలసిన
దారి మారిపోయిందని
వసంతం ఉన్నచోటే ఉ
ండిపోదు కదా! అలా
వసంతమై తనను చేరి
చేయి చాచిన స్నేహాన్ని
ఆమె అపురూపంగా
గుండెకు హత్తుకోవడం
ఇక్కడ విశేషం. మనల్ని
ప్రేమగా దరిచేరిన
బంధాన్ని ఆశ్చేయంగా
చేరదీను కోవడం,
చివరిదాకా కాపాడు

కోవడం మన బాధ్యత. ఇక్కడ ఆ అమ్మాయి మనసులోని భావన
కూడా అదే. తన దగ్గరకు చేరిన తీయని చెలిమిని తన చివరి
ఊహిరి దాకా వదులుకోలేనన్న విశ్వాసాన్ని తన మాటలలో
తెలియజేస్తుంది.

ఆ ప్రియమైన స్నేహితుడు కూడా తన జీవన ప్రయాణానికి
తోడుగా దొరికిన చెలిని, ఆమె వ్యక్తిత్వాన్ని గూర్చి చెబుతున్న తీరు
అధ్యాతమే. కోరుకున్న కోరికలన్నీ నేడు ఫలిస్తున్నాయనీ, చేదు
గుర్తులుగా మిగిలిపోవలిన జ్ఞాపకాలన్నీ కూడా క్షణాల్లో ఆమె వల్ల
మరిచిపోతున్నాననీ తన అభిప్రాయాన్ని చెబుతాడు.

వెదురులోని మధుర గానాన్ని.. అంటే వేబుగీతాన్ని అతని
మనసు హయిగా వింటూ ఉంది. అది ఆమె వల్ల. బంగారంలాంటి
మనసుని తను ఈ వేళ కళ్ళారూ చూస్తున్నానని, వెలకట్టలేని ఆమె
నవ్వులలో నుంచి చందనాలు తీస్తున్నానని పరవజిస్తూ అంటాడు.
అది తనలో తాను లేని వేళగా భావిస్తున్నాడు. అంటే ఆమెగా
తాను మారానని చెబుతున్నాడు. తను తనలా కాకుండా ఆమెలా

కనబడడమే ఇక్కడ ఆమెపై ఉన్న ప్రేమను సూచిస్తుంది.

తూర్పు దిక్కున కమ్ముకున్న చీకట్లని వేకువలా వచ్చి వేరు
చేస్తుందని, దగ్గరవుతున్న దూరాలలో చీకటిని తొలిచేసిన వేడివెలుగును
మనసారా చూడాలని ఆ వయసులు కోరుకుంటున్నాయి.

నిస్వార్థమైన స్నేహాన్ని, ఆ స్నేహంతో పరిమళించిన
ప్రేమభావనలను ఎంతో స్పష్టంగా వివరించిన పాట ఇది. కల్యాణ
చక్రవర్తి కలంలోని భావవ్యక్తికరణ అధ్యాత్మం. అత్యద్ధుతం.

పాట:-

కొత్తగా కొత్తగా కొత్తగా రంగులే
నింగిలో పొంగే సారంగమై
లిప్తలో క్లిప్పమే కానని కాలమే
మొలకలే వేసే నా సొంతమై
నిన్నలో ఉన్న నీటి చారని
కన్నులే తొంగి చూసుకోవనీ..
అందుకోలేని అంతులేదని
అంతటా సంతసం ఉండనీ
దారినే మారిపోయిందనీ
దాగిపోలేదుగా ఆమనీ
చేయి చాస్తున్న ఈ చెలిమిని
చూడనీ కొత్తగా కొత్తనీ
కోరబోయినవేవైనా
తెరుపై పోయేనా
సురుతైనది చేధైనా
మరుపై నీలోనా
నే వెదురులోన మధురగానమే వింటూ ఉన్నా
పరుసవేది మనసు కోణమే చూస్తా ఉన్నా
కరనులేని నగవు సందనాలు తీస్తా ఉన్నా
నాలోన నే లేని ఈ వేళ నా
తూర్పు ఉన్న చీకట్లనీ
వేకువే వేరు చేస్తుందనీ
చేరువోతున్న దూరాలలో
చూడనా వెలుగులో వేడినీ.

- తిరునగరి శరత్ చంద్ర

6309873682

జలపాతాల నిలయం పిల్లాంగ్

పిల్లాంగ్ పట్టణం... మేఘాలయ రాష్ట్ర రాజధాని. ఏడాది పొడవునా టూరిస్టులు ఇక్కడకు రావడానికి ఇష్టపడతారు. చుట్టూ కొండలతో పచ్చని ప్రకృతి శేఖల్లుతుంటుంది. ఇక్కడ జలపాతాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ప్రపంచంలోనే అత్యంత వర్షపాతం నమోదయ్యే ప్రాంతం.. ఈ ప్రాంతం ఎప్పుడూ తేమగానే ఉంటుంది. అందులోనూ కొండ ప్రాంతం కావడంతో వాతావరణం ఏడాది పొడవునా ఎక్కువ శాతం చల్లదనంగానే ఉంటుంది. జూన్ సెప్టెంబర్ మధ్యలో వచ్చే వర్షాలకు ఈ ప్రాంతం మరింత అందంగా ఉంటుంది. పర్యాటకులకు ఇది నేష్ణ ఫ్లేస్ అని చెప్పవచ్చు.

